БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

19-ЙИЛ ЧИҚИШИ

№ 130 (4589).

4 ИЮЛЬ СЕШАНБА 1972 ЙИЛ

Баҳоси 2 тийин.

Пискент районидаги Калинин номли колхозда Файзинисса ЖЎРАЕВА пахта териш машинасини моҳирлик билан бошқаради. У шу билан бирга мўл ҳосил етиштириш йўлида ҳам астойдил меҳнат қилади. Файзинисса звеноси ўтган йили ҳам юқори ҳосил етиштириб, илғорлар сафидан ўрин олган эди. Моҳир пахтакор ва механизатор шу кунларда фидокорона меҳнат қилиб ғўза парваришида нормасини ошириб адо этмоқда. Унинг звеноси бу йил гектаридан 35 центнердан ҳосил етиштириш, Файзиниссанинг ўзи эса машинаси билан 100 тонна пахта териш мажбуриятини олган. Суратда: Ф. Жўраева.

А. Тўраев фотоси.

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ VII ПЛЕНУМИНИНГ ҚАРОРИ

КПСС XXIV СЪЕЗДИ ҚАРОРЛАРИ АСОСИДА МЕҲНАТКАШЛАРНИ КОММУНИСТИК РУҲДА ТАРБИЯЛАШНИ ЯНАДА ЯХШИЛАШ ВА УЛАРНИНГ СИЁСИЙ АКТИВЛИГИ ҲАМДА МЕҲНАТ ҒАЙРАТИНИ КУЧАЙТИРИШ ТЎҒРИСИДА

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг пленуми «КПСС XXIV съезди қарорлари асосида меҳнаткашларни коммунистик руҳда тарбиялашни янада яхшилаш ва уларнинг сиёсий активлиги ҳамда меҳнат ғайратини кучайтириш тўғрисида» Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари ўртоқ О. У. Салимов докладини тинглаб ва муҳокама қилиб шуни қайд этадики, республика партия ташкилотлари меҳнаткашлар орасида бутун ғоявий-сиёсий ишларни анча актив ва малакали олиб борадиган бўлиб қолдилар. Марксизм-ленинизм ғояларини пропаганда қилиш, кенг меҳнаткашлар оммасида илмий дунёқарашни камол топтириш, уларни меҳнатга, жамоат мулкига коммунистик муносабатда бўлиш, юксак интизом ва уюшқоқлик руҳида тарбиялаш соҳасидаги ишлар анча кучайиб кетди. Республика меҳнаткашларини ҳаётбахш совет ватанпарварлиги, пролетар интернационализми, совет халқлари, бутун социалистик ҳамдўстликнинг буюк, бузилмас дўстлиги ва қардошлиги руҳида тарбиялашни кучайтириш масалалари партия комитетлари ва бошланғич партия ташкилотларининг ҳамиша диққат марказида туриб келди ва ҳозирда ҳам турибди.

Кейинги вақтларда партия пропагандаси, оммавий-сиёсий ишлар, матбуот, телевидение ва радиоэшиттириш янада такомиллашди. Меҳнаткашларни коммунистик руҳда тарбиялашда адабиёт ва санъатнинг роли ошди. В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллигини байрам қилиш, СССР ташкил этилганлигининг 50 йиллигига тайёргарлик бутун идеология ишини кучайтириш ва такомиллаштиришга самарали таъсир ўтказди ва ҳозирда ҳам ўтказмоқда.

Идеология ишларининг кучайтирилиши республика меҳнаткашларининг сиёсий активлиги ва ишлаб чиқариш ғайрати янги куч билан юксалишини таъминлади.

Заводлар ва фабрикаларда, колхозлар ва совхозларда —меҳнаткашларнинг барча коллективларида КПСС XXIV съезди режаларини, тўққизинчи беш йиллик топшириқларини муваффақиятли бажариш учун, Совет Социалистик Республикалари Иттифоқининг ярим асрлик юбилейини муносиб кутиб олиш учун бошланган социалистик мусобақа кенг авж олиб кетди.

Республика саноати беш йилликнинг биринчи йили планини муддатидан илгари бажарди. Қишлоқ хўжалиги меҳнаткашлари деҳқончилик ва чорвачилик маҳсулотларининг ҳамма асосий турларини етиштириш ва тайёрлаш планларини ошириб бажардилар. Ўзбекистон меҳнаткашлари партия ташкилоти раҳбарлигида тўққизинчи беш йилликнинг иккинчи йилига олган юксак мажбуриятларини бажариш учун фидокорона кураш олиб бормоқдалар.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг пленуми шу билан бирга меҳнаткашларни коммунистик руҳда тарбиялаш ва уларнинг сиёсий активлиги ҳамда меҳнат ғайратини кучайтириш соҳасида партия ташкилотларининг иш савияси ҳали КПСС XXIV съезди талабларига тўла-тўкис жавоб бера олмайди, деб ҳисоблайди. Баъзи партия комитетлари ва бошланғич партия ташкилотлари пропагандистик ва оммавий-сиёсий тадбирларнинг лозим даражада самарадорлигига эришган эмаслар.

Баъзи партия ташкилотлари ишлаб чиқаришни ривожлантириш ва такомиллаштиришда, меҳнаткашларни коммунистик руҳда тарбиялаш ва оммани ижтимоий ишлаб чиқаришни бошқаришга, социалистик мусобақани, меҳнатга коммунистик муносабатда бўлиш ҳаракатини ривожлантиришга жалб этишда меҳнаткашлар коллективларининг ролини оширишга лозим даражада ҳали эътибор бермаётирлар. Саноатнинг бирмунча тармоқларида меҳнат интизоми паст, прогул қилиш, ишда бракка йўл қўйиш ва кадрларнинг катта қўнимсизлиги ҳоллари содир бўлмоқда.

Баъзи партия комитетлари ва бошланғич партия ташкилотлари коммунистлар ва партиясизларга марксча-ленинча таълим бериш билан етарли шуғулланмаётирлар, сиёсий ўқишнинг мазмунини чуқур ўрганмаётирлар, унинг таъсирчан бўлишига эришмаётирлар. Кадрларга, барча меҳнаткашларга иқтисодий билим беришни йўлга қўйишда жиддий камчиликлар бор.

Айрим жойларда аҳоли орасида лекция пропагандаси, оммавий-сиёсий ва маданий-оқартув ишларини олиб бориш ҳамон паст даражада қолиб келмоқда. Оммавий ахборот ва пропаганда воситаларини партия XXIV съезди қарорларини кенг пропаганда қилиш учун матбуот ва оғзаки тушунтиришнинг кучи ҳали тўла-тўкис сафарбар этилмаётир. Матбуот ва оғзаки тушунтириш ишлари коммунистик қурилишнинг актуал проблемаларини етарли ёритмаётирлар, меҳнаткашларни ғоявий-аҳлоқий жиҳатдан тарбиялаш учун ўзларининг ҳамма имкониятларидан фойдаланмаётирлар.

Ёшларни ғоявий-сиёсий жиҳатдан тарбиялашда жиддий камчиликлар бор. Партия, совет ва хўжалик органларининг айрим раҳбарлари ёшларнинг талаб ва эҳтиёжларини ўрганмаётирлар, йигит ва қизларнинг турмуши ва дам олишини ташкил этиш тўғрисида лозим даражада ғамхўрлик қилмаётирлар, улар ўртасида камдан-кам сиёсий докладлар қилмоқдалар ва суҳбатлар ўтказмоқдалар. Бир қанча мактаблар, ўқув юртларида ўқув-тарбия ишлари ёмон йўлга қўйилган. Буларнинг ҳаммаси ёшлар орасидан баъзи кишиларнинг ахлоққа хилоф хатти-ҳаракатлар қилишларига сабаб бўлмоқда.

Бадиий зиёлиларнинг ижодий фаолияти бирмунча яхшиланганлигига қарамай, республика ёзувчилари, рассомлари, композиторлари, театр ва кино ходимлари халқ олдида ҳали жуда қарздор бўлиб қолмоқдалар, замонамиз тўғрисида, шонли ишчилар синфи, колхозчи деҳқонлар, зиёлилар ва ёшлар тўғрисида ғоявий жиҳатдан юксак ва бадиий жиҳатдан салмоқли асарларни кам яратмоқдалар, ўзларининг ҳар томонлама камол топган кишини актив равишда шакллантириш борасидаги ҳамма имкониятларидан тўла фойдаланмаётирлар.

Кўпгина партия ташкилотлари кишиларнинг онги ва хулқидаги ўтмиш сарқитларига қарши курашни кучайтиришга лозим даражада эътибор бермаётирлар. Бунинг натижасида хотин-қизларга нисбатан нотўғри муносабатда бўлиш, диний урф-одатларга риоя қилиш фактларига ҳалигача барҳам берилган эмас. Хулиганлик, ўғрилик, чайқовчилик ва жамоат тартибини бузишнинг бошқа ҳоллари ҳалигача рўй бериб турипти.

Бу камчиликларнинг ҳаммасига сабаб шундаки, баъзи партия комитетлари ва бошланғич партия ташкилотлари меҳнаткашлар орасида ғоявий-сиёсий ишларни такомиллаштириш тўғрисида мунтазам ғамхўрлик қилмайдилар. Идеология ишларининг самарадорлигини, бу ишларда ҳар бир коммунистнинг авангардлик ролини оширишга зарур даражада эътибор бермайдилар.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети пленуми **қарор қилади**.

1. Область, шаҳар, район партия комитетлари ва бошланғич партия ташкилотлари зиммасига мазкур қарорда кўрсатиб ўтилган камчиликларни тугатиш, идеология ишларига раҳбарликни тубдан яхшилаш ва шу асосда омманинг сиёсий активлиги ва меҳнат ғайратини янада ҳар тарафлама кучайтиришни таъминлаш мажбурияти юклатилсин. Коллективлардаги тарбиявий ишлар меҳнаткашларда марксча-ленинча дунёқарашни камол топтиришга, уларни меҳнатга ва жамоат мулкига коммунистик муносабатда бўлиш руҳида тарбиялашга, ишлаб чиқаришни тобора ўстириш ва унинг самарадорлигини ошириш учун курашда ишчилар, колхозчилар ва зиёлиларнинг ижодий активлигини кучайтиришга қаратилсин.

(Давоми 2-бетда).

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ VII ПЛЕНУМИНИНГ ҚАРОРИ

ПАРТИЯ ҲУЖЖАТЛАРИ АЛМАШТИРИЛИШИ МУНОСАБАТИ БИЛАН ЎЗБЕКИСТОН ПАРТИЯ ТАШКИЛОТЛАРИНИНГ ВАЗИФАЛАРИ ТЎҒРИСИДА

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг пленуми мамнуният билан шуни қайд қиладики, республика коммунистлари КПСС Марказий Комитети 1972 йил май Пленумининг «Партия ҳужжатларини алмаштириш тўғрисида»ги қарорини партияни янада мустаҳкамлашга, партия ички ҳаётини активлаштириш, партиявий раҳбарлик методларини такомиллаштириш, омма орасида ғоявий-тарбиявий ва ташкилотчилик ишлари савиясини оширишга қаратилган муҳим ташкилий-сиёсий тадбир деб, қизғин маъқуллаб кутиб олдилар.

Партия ҳужжатлари сўнгги марта алмаштирилган вақтдан буён орадан 18 йил ўтди. Ўзбекистон Коммунистик партияси ана шу йиллар мобайнида сон жиҳатидан ўсди, ғоявий ва ташкилий жиҳатлардан тағин ҳам кўпроқ мустаҳкамланди, янги тажриба билан бойиди, унинг меҳнаткашлар оммаси билан алоқалари бекиёс кучайди.

Партия ҳужжатларининг алмаштирилиши республика партия ташкилотини янада кўпроқ мустаҳкамлайди, унинг жанговорлик қобилиятини оширади, коммунистик қурилишдаги ташкилотчилик ролини кучайтиради.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг пленуми **қарор қилади:**

1. Партия XXIV съездининг ва КПСС Марказий Комитети 1972 йил май Пленумининг «Партия ҳужжатларини алмаштириш тўғрисида»ги қарорлари раҳбарлик ва ижро этиш учун қабул қилинсин. КПСС Марказий Комитети май Пленумининг қарорига биноан республика партия ташкилотида КПСС аъзоларининг партия ҳужжатлари 1973—1974 йилларда алмаштирилсин.

2. Область, шаҳар, район партия комитетлари ва бошланғич партия ташкилотлари зиммасига партия ҳужжатларини алмаштиришга тайёргарлик борасидаги ҳамма ишларни КПСС Марказий Комитети 1972 йил май Пленуми қарорига қатъиян мувофиқ ўтказиш мажбурияти юклатилсин. Партия ҳужжатларини алмаштиришдан партия ташкилотларининг фаолиятини яхшилаш, коммунистларнинг ижтимоий-сиёсий активлиги, интизоми ва масъулиятини янада ошириш, партия XXIV съезди қўйган вазифаларни муваффақиятли бажариш учун энг кўп даражада фойдаланиш керак.

КПСС Марказий Комитети май Пленуми қарорида айтиб ўтилганидек, партия ташкилотлари барча коммунистларнинг КПСС Программаси ва Устави талабларига қаттиқ риоя қилишларига, ишлаб чиқаришда ва ижтимоий-сиёсий ҳаётдаги ўзларининг авангардлик ролини амалда бажаришларига, партия топшириқларига виждонан муносабатда бўлишларига, марксча-ленинча назарияни муттасил эгаллашларига, совет қонунлари, коммунистик ахлоқ нормалари ва социалистик турмуш қоидаларига риоя қилишнинг намунаси бўлиб хизмат қилишларига эришишлари зарур.

3. Область, шаҳар, район партия комитетлари ва бошланғич партия ташкилотлари зиммасига партия ҳужжатларини алмаштиришга тайёргарлик ва уни ўтказиш билан боғлиқ бўлган барча ташкилий-техникавий тадбирларни ўз вақтида амалга оширишни таъминлаш мажбурияти юклатилсин.

4. КПСС Марказий Комитети 1972 йил май Пленумининг қарорига биноан:

— КПСС аъзоларининг партия билетларини алмаштириш коммунистлар доимий партия учётида турадиган бевосита район, шаҳар партия комитетларида қатъиян якка тартибда ўтказилиши керак;

— партия ҳужжатларини КПСС Марказий Комитети олдида партия билетларини тўғри бериш учун шахсан жавобгар бўлган район ва шаҳар партия комитетларининг секретарлари алмаштирадилар;

— область партия комитетларининг розилиги билан партия ҳужжатларидаги ёзувларни текшириш учун бюро аъзоларини, энг йирик шаҳар ва район партия ташкилотларида эса — шаҳар ва район партия комитетларининг аъзоларини ҳам жалб этишга рухсат берилди;

— партия ҳужжатларини алмаштириш вақтида партия ҳужжатларини имзолашга район ва шаҳар партия комитетларининг биринчи секретарлари билан бир қаторда бошқа секретарларига ҳам ҳуқуқ берилади;

— янги партия билетларини коммунистларга район ва шаҳар партия комтетларининг секретарлари топширадилар. Энг йирик район ва шаҳар партия ташкилотларида эса, область партия комитетларининг қарорлари билан партия билетларини район ва шаҳар партия комитетларининг бюро аъзолари ҳам топширишлари мумкин.

5. Партия ҳужжатлари алмаштирилиши муносабати билан партия ташкилотларининг вазифаларини область, шаҳар ва район партия комитетларининг пленумларида ҳамда бошланғич партия ташкилотларида коммунистларнинг йиғилишларида муҳокама қилиш зарур деб топилсин.

6. Ўзбекистон Компартиясида партия ҳужжатларини алмаштиришга тайёргарлик ва уни ўтказиш юзасидан белгиланган тадбирлар маъқуллансин.

* * *

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети пленуми республиканинг барча партия ташкилотлари, ҳамма коммунистлари партия ҳужжатларини алмаштиришга катта масъулият билан қарайдилар, партия ҳужжатларини алмаштиришни ғоявий ва ташкилий-сиёсий жиҳатдан юксак даражада ўтказадилар, КПСС ленинчи Марказий Комитети теварагига янада маҳкамроқ жипслашадилар, партия сиёсати ва унинг қарорларини кунт билан амалга оширадилар, иқтисодий ва социал тараққиётнинг КПСС XXIV съезди ишлаб чиққан планларини амалга ошириш соҳасида фидокорона меҳнат қиладилар, Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи ташкил этилганлигининг 50 йиллиги шарафига олинган социалистик мажбуриятларни бажаришга, тўққизинчи беш йиллик топшириқларини муддатидан илгари адо этишга муносиб ҳисса қўшадилар, деб қатъий ишонч билдиради.

ОХУНБОБОЕВЛИКЛАР РАПОРТИ

КПСС XXIV съезди қарорларини изчиллик билан бажариш учун курашаётган Калинин районидаги Охунбобоев номли қўйчилик совхози катта ғалабани қўлга киритди. Совхоз ғалла ўрим-йиғимини уюшқоқлик билан ташкил қилиб, 600 ўрнига 670 центнер дон сотиб, йиллик планни 111 процент бажарди.

Совхозда ишлаб чиқаришнинг бошқа соҳалари бўйича берилган давлат планлари ҳам муваффақиятли бажарилаяпти. 1600 ўрнига 2080 центнер гўшт сотилиб, ярим йиллик план ортиғи билан адо этилди. Чорвадорлар қўйларнинг семиз бўлишига ҳаракат қиляптилар. Гўштга топширилган ҳар бир қўйнинг тирик вазнидаги оғирлиги 40 ўрнига 50 килограмма етмоқда. Ҳозиргача гўштга топширилган қўйнинг 80 проценти юқори семизликка қабул қилинди. Хўжаликда жун топшириш соҳасида ҳам юқори кўрсаткичларга эришилмоқда.

Юбилей йили вахтасида туриб ишлаётган совхоз коллективи ишлаб чиқариш йиллик планини муддатидан бир ой олдин бажаришга ҳаракат қилмоқда.

45 ЦЕНТНЕРЧИЛАР

Бригадирни пахтазорда учратдик. Унинг эгнида оқ яктак, оёғида кирза этик. 40—45 ёшларга кирган ўрта бўйли киши экан. Бизни кулимсираб қарши олди.

— Бригадамиз пахтакорлари 200 гектар ернинг ҳаммасига «Тошкент» навли чигит қадашди, — деди. Ғўзаларнинг шу кеча-кундуздаги ривожи кўнгилдагидек. Хозиргача ғўзалар 4 марта культивация қилинди. Ҳар гектар ер 500 килограммдан азот селитраси билан озиқлантирилди.

Далада биропта бегона ўт кўринмайди. Коммунист Х. Насриддинов, Ж. Эргашев, Б. Нуриев каби моҳир механизаторлар кундалик нормаларини ошириб бажармоқдалар, айни вақтда ишнинг юқори сифатли бўлишига катта эътибор беришяпти. Июль ғўза парваришида ҳал қилувчи ой. Бу ойдаги ишда айниқса сувчининг роли каттадир. Ғўзаларни суғоришда бой тажрибага эга бўлган П. Рисқиев, А. Баратов, Ю. Давлатов, М. Азимов каби уста сувчилар нормаларини ошириб бажаришаяпти.

Гектаридан 45 центнердан ҳосил кўтариш осон иш эмас. Пахтачиликда ҳар бир агротехника тадбирининг вақти-соати бор. Дала ишларини ўз вақтида ўтказиш керак, акс холда ҳосилдан ютқазилади. Биз ердан унумли, сувни тежаб фойдаланишга ва механизацияга алоҳида ахамият берамиз. Колхозчиларга ғамхўр, меҳрибон бўлишни унутмаймиз. Уларнинг турмуш ва меҳнат шароитларининг яхши бўлишига алоҳида аҳамият берамиз. Деҳқончиликнинг тилини билиш керак, ҳосилнинг сирри фидокорона меҳнат билан очилади.

Уста пахтакор хақ гапни айтаяпти. Ўтган йили Ўрта Чирчиқ районида юқори ҳосил— 40,1 центнердан «оқ олтин» кўтарган Энгельс номли колхознинг Нам Кам бошлиқ бригада пахтакорлари СССР ташкил топган куннинг 50 йиллик юбилейини гектаридан 45 центнердан хирмон кўтариб муборакбод этишга астойдил аҳд қилишган. Иши билан сўзи бир азаматлар ўз ваъдаларини амалда исбот этиш учун зўр ғайрат билан меҳнат қилишмоқда.

А. МАМАСОЛИЕВ.

ФИДЕЛЬ КАСТРО РУС ВОРОНЕЖДА

ВОРОНЕЖ, 2 июль. (ТАСС). Куба Коммунистик партияси Марказий Комитетининг Биринчи секретари, Куба Республикаси революцион ҳукуматининг Бош министри Фидель Кастро Рус, КПСС Марказий Комитети Сиёсий Бюросининг аъзоси, СССР Министрлар Советининг Раиси А. Н. Косигин, КПСС Марказий Комитетининг секретари К. Ф. Катушев, совет ва кубалик расмий кишилар бугун Ново-Воронеж атом электр станциясини бориб кўришди.

Меҳмонларга Европа-Осиё қитъасидаги мана шу энг катта атом станциясининг тарихини ва ривожланиш истиқболларини гапириб беришди. Бу станция 1964 йилда саноат учун биринчи ток берган эди. Шу кунларда станция коллективи 440 минг киловатт қувватли учинчи блокни тўла равишда ишга туширди. Ҳозирги вақтда атом электр станциясининг умумий қуввати бир миллион киловаттга етди.

Коллективнинг характерли хусусияти шуки, бу коллектив аъзоларининг ҳаммаси ёшлардан иборат. Бутуниттифоқ зарбдор комсомол қурилишида мамлакатдаги жуда кўп миллатларнинг ёш вакиллари ишлаб турибди.

Меҳмонлар бошқарув пультларини, атом реакторларини ва турбина залларини кўздан кечиришди, атом электр станциясининг маданият саройида бўлишди.

Фидель Кастро Рус атом электр станциясининг ҳурматли меҳмонларга аталган дафтарига ўз фикрини ёзиб қолдириб, фан ва техника соҳасида совет халқи эришган муваффақиятларга қойил бўлганлигини изҳор қилди.

Фидель Кастро Рус, А. Н. Косигин, К. Ф. Катушев ўртоқлар, бошқа совет ва кубалик расмий кишилар шу куниёқ Москвага жўнаб кетишди.

* * *

Куба Коммунистик партияси Марказий Комитетининг Биринчи секретари, Куба Республикаси революцион ҳукуматининг Бош министри Фидель Кастро Рус ва унинг ҳамроҳлари 2 июль кечқурун Москвага қайтиб келишди.

КПСС Марказий Комитети Сиёсий Бюросининг аъзоси, СССР Министрлар Советининг Раиси А. Н. Косигин, КПСС Марказий Комитетининг секретари К. Ф. Катушев, СССР Энергетика ва электрлаштириш министри П. С. Непорожний, СССРнинг Куба Республикасидаги элчиси Н. П. Толубеев Воронеждан қайтиб келишди.

Куба Республикаси ва Совет Иттифоқининг давлат байроқлари билан безатилган Внуково аэродромида ўртоқ Фидель Кастро Русни ва бошқа меҳмонларни КПСС Марказий Комитети Сиёсий Бюросининг аъзоси, КПСС Марказий Комитетининг секретари А. П. Кириленко, КПСС Марказий Комитети Сиёсий Бюросининг аъзоси, СССР Министрлар Совети раисининг биринчи ўринбосари Д. С. Полянский ва бошқалар кутиб олишди.

ПИЧАН ЎРИШ ИЛҒОРЛАРИ

Бу йил 1-«Оҳангарон» совхози коллективи 2500 тоннадан ортиқ пичан тайёрлаб белгиланган планни ошириб бажарди. Пичан ўриш ва ташишда механизаторлардан Пирим Раҳимқулов, Турғун Хайитбоев, Тошдан Турсуновлар алоҳида маҳорат кўрсатиб ишладилар. Улар ҳар куни олти гектар ўрнига 9—10 гектар ердаги пичанни ўриб бердилар.

Турсун Қуролов, Қаюм Ўролов, Ғани Жўраев ва Амир Сатторовлар хашак тайёрлашда юксак кўрсаткичларга эришмоқдалар. Беда ҳосили йиғиб олиниши биланоқ бедазорлар минерал ўғит билан озиқлантирилиб, пешма-пеш суғорилаётир.

В. УРИЦКИЙ.

ҒАЛЛАКОРЛАРГА КЎЧМА ҚИЗИЛ БАЙРОҚЛАР

Область партия комитети ва область ижроия комитети ғалла ўриш, давлатга дон топшириш ва ташиш юзасидан районлар, колхозлар, совхозлар ва автоколонналар ўртасида бошланган мусобақанинг шу йил 1 июлгача бўлган якунларини кўриб чиқиб, қарор қилдилар:

Область партия комитети ва область ижроия комитетининг кўчма Қизил байроғи **Калинин районига** (район партия комитетининг секретари **М. К. Камолов**, район ижроия комитетининг раиси **Б. С. Тошхўжаев**, район комсомол комитетининг секретари **Х. Ҳамидов**, район ижроия комитети қишлоқ хўжалиги бошқармасининг бошлиғи **И. Асадов** ўртоқлар) берилди. Район мавсум бошидан бери ғалла ўрими планини 59,5 процент, давлатга дон сотиш планини 6,7 процент бажарган.

Ғалла ўриш планини 68 процент бажарган **1-«Оҳангарон» совхозига** (директори **И. Султонов**, партия ташкилотининг секретари **М. Давронов**, бош агрономи **З. Тоиров**, ишчилар комитетининг раиси **Т. Пардаев**, бош инженер **М. Матқосимов** ўртоқлар), ғалла ўриш планини 29,6 процент, давлатга дон сотишни 17 процент бажарган Ўрта Чирчиқ районидаги **«Полярная звезда» колхозига** (раиси **Ким П. Х.**, партия ташкилотининг секретари **Тё А. Е.**, бош агрономи **Ким Ч. С.**, колхоз раисининг механизация бўйича ўринбосари **Пак В.** ўртоқлар), ғалла ташиш планини 100 процент бажарган Ангрендаги **72-автобаза** (бошлиғи **В. Чубов**, партия ташкилотининг секретари **С. П. Пазов**, ишчилар комитетининг раиси **Г. Хмелов** ўртоқлар)га ҳам область партия комитети ва область ижроия комитетининг кўчма Қизил байроқлари берилди.

ОБЛАСТЬ РАЙОНЛАРИДА ҒАЛЛА ЎРИМИНИНГ БОРИШИ ҲАҚИДА ШУ ЙИЛ 3 ИЮЛГАЧА БЎЛГАН МАЪЛУМОТ

(Планга нисбатан процент ҳисобида)

Биринчи стун — районлар, иккинчи стун — бир кунлиги, учинчи стун — мавсум бошидан бери.

Оққўрғон	5,8	72,7
Калинин	4,3	63,5
Оҳангарон	3,6	49,0
Орджоникидзе	6,0	45,0
Янгийўл	4,4	34,1
Бекобод	3,9	30,8
Бўка	2,5	30,3
Ўрта Чирчиқ	5,4	30,2
Пискент	2,2	23,4
Юқори Чирчиқ	1,8	9,8
Бўстонлиқ	—	—
Область бўйича	4,2	28,1

КПСС XXIV СЪЕЗДИ ҚАРОРЛАРИ АСОСИДА МЕҲНАТКАШЛАРНИ КОММУНИСТИК РУҲДА ТАРБИЯЛАШНИ ЯНАДА ЯХШИЛАШ ВА УЛАРНИНГ СИЁСИЙ АКТИВЛИГИ ҲАМДА МЕҲНАТ ҒАЙРАТИНИ КУЧАЙТИРИШ ТЎҒРИСИДА

(Боши биринчи бетда).

КПСС XXIV съездининг совет кишиларини коммунистик руҳда тарбиялаш, республика меҳнаткашларини тўққизинчи беш йилликда белгиланган социал-иқтисодий тараққиётнинг улкан планларини бажариш, коммунистик қурилишда янгидан-янги муваффақиятларга эришиш йўлида илҳомбахш меҳнат қилишга сафарбар этиш соҳасидаги қарорларини амалга ошириш — республика партия ташкилотларининг энг муҳим вазифаларидир.

2. Марказий Комитет пленуми республиканинг барча партия, касаба союз ташкилотлари, министрлик ва идоралар, муассасалар, корхоналар, колхозлар ва совхозлар раҳбарлари зиммасига меҳнаткашлар коллективларига раҳбарликни яхшилаш, меҳнаткашлар ижтимоий-сиёсий фаолиятининг давлат ишларини ҳал этишда, ишлаб чиқаришни бошқаришда омманинг иштирок этиш мактаблари сифатида меҳнаткашлар коллективларининг ролини ошириш мажбуриятини юклайди. Ҳар бир меҳнаткашда умум фойдасига меҳнат қилиш зарурлиги ҳиссини тарбиялаш, меҳнатга коммунистик муносабатда бўлиш ҳар бир киши хулқ-атворининг нормаси бўлиб қолишига эришиш, меҳнаткашлар коллективининг асосий вазифаларидан биридир.

3. Пленум партия ташкилотларининг диққат-эътиборини партия пропагандаси ва оммавий-сиёсий ишларнинг савиясини янада ошириш зарурлигига жалб этади. Шу мақсадда қуйидагилар амалга оширилиши керак:

— партия маорифини такомиллаштиришни давом эттириш, унинг ғоявий-назарий мазмунини оширишга, коммунистик қурилиш практикаси билан чамбарчас боғланишига эришиш. Кадрларга иқтисодий билим беришни яхшилашга алоҳида эътибор бериш. Пропагандистларнинг сафини муттасил мустаҳкамлаш;

— оғзаки пропаганданинг сифатини ҳар тарафлама ошириш. Ҳар бир лектор, агитатор, сиёсий ташкилотчи ва ахборотчи чиқишларининг жанговарлиги ва таъсирчанлигини таъминлаш, партиянинг сиёсий мақсадларини мамлакатни социал-иқтисодий ўзгартириш планларини меҳнаткашларга ёрқин ва мароқли тушунтириб бериш уларнинг коммунистик эътиқодини, социалистик онглилиги ва интизомини мустаҳкамлашда, маънавий ва ахлоқий фазилатларини шакллантиришда ёрдам бериш. Якка тартибда ишлаш форма ва методларини кенг жорий этиш, кўргазмали агитациянинг роли ва аҳамиятини ошириш;

— социалистик ахлоқ ва меҳнат интизоми принципларининг бузилишининг ҳар қандай кўринишларига қарши, жамиятимизга катта зарар етказаётган юлғичлик, порахўрлик, текинхўрлик, туҳмат, ғийбат, ичкиликбозлик, хулиганлик каби ўтмиш сарқитларига қарши кескин кураш олиб бориш. Меҳнаткашларни юксак гражданлик, совет қонунларига чуқур ҳурмат билан қараш руҳида тарбиялаш, коллектив ва жамият иши учун уларнинг жавобгарлик ҳис қилиш туйғусини муттасил ривожлантириш;

— аҳоли орасида диний бидъатларни бартараф этиш учун ҳужумкор кураш олиб бориш. Республика меҳнаткашларини тарбиялашда янги социалистик умумсовет анъаналари, одатлари ва маросимларидан кенг фойдаланиш.

4. Партия, совет, хўжалик ва жамоат ташкилотлари зиммасига хотин-қизлар орасида сиёсий-тарбиявий ишларни кучайтириш, хотин-қизларни ишлаб чиқариш ва жамоат ҳаётига янада активроқ жалб этиш, уларни раҳбарлик лавозимларига дадилроқ кўтараберириш, хотин-қизларнинг ор-номуси ва иззат-ҳурматини камситиш фактларига қарши курашни кескин кучайтириш, бунда айбдор бўлганларни қатъий жавобгарликка тортиш.

5. Область, шаҳар ва район партия комитетларига, барча бошланғич партия ташкилотларига комсомолга раҳбарликни кучайтириш, ёшларни коммунистик руҳда тарбиялаш соҳасидаги ишларнинг савиясини ошириш, ёшларнинг меҳнат қилиши, ўқиши ва дам олиши шароитларини яхшилаш тўғрисида тинмай ғамхўрлик қилиш вазифаси топширилсин.

Республиканинг тегишли министрликлари ва идоралари билан биргаликда мактаблар, ҳунар-техника билим юртлари, техникумлар ва олий ўқув юртларида таълим-тарбия жараёнини янада такомиллаштириш юзасидан ҳамма чоралар кўрилсин. Ёшлар коммунистик идеалларга, социалистик Ватанга чексиз садоқат, буржуа идеологиясига муросасиз бўлиш руҳида тарбиялансин.

6. Партия, касаба союз, комсомол ташкилотларига, министрликлар ва идораларга республикада оммавий физкультура ишларини тубдан яхшилаш, меҳнаткашларнинг, айниқса ёшларни ҳарбий ватанпарварлик руҳида тарбиялаш, уларни ўзларининг социалистик Ватанини ҳимоя қилишга шайланиб туриш даражасини ошириш вазифаси топширилсин.

7. Маданият министрлигига, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Кинематография давлат комитетига, республика ёзувчилар, рассомлар, композиторлар, кинематографчилар союзларига, театр жамиятига меҳнаткашларни коммунистик руҳда тарбиялашда ижодий зиёлиларнинг ролини янада оширишни таъминлаш вазифаси топширилсин. Замонамизни ёрқин ва ҳаққоний акс эттирадиган, ишчилар синфи ва колхозчи деҳқонларга, халқлар дўстлигига, мамлакатимизни социалистик негизда ўзгартиришга бағишланган бадиий жиҳатдан юксак ва ғоявий чуқур мазмунли янги асарлар яратишга эришилсин.

8. Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг Матбуот, Телевидение ва радиоэшиттириш давлат комитетларига Ўзбекистон ахборот агентлигига, республика газета ва журналларининг редакцияларига меҳнаткашларни коммунистик руҳда тарбиялаш соҳасида партия ташкилотларининг фаолиятини мунтазам ва чуқур ёритиш, бу муҳим ишдаги ҳамма янгиликлар ва илғор нарсаларга ўз вақтида эътибор бериш, КПСС XXIV съезди қўйган вазифаларни мунтазам пропаганда қилиш, коллективларнинг ишлаб чиқариш илғорларининг, энг яхши жамоатчи актив ходимларининг муваффақиятларини мунтазам пропаганда қилиш вазифаси топширилсин.

9. Партия, касаба союз, комсомол ташкилотлари зиммасига меҳнаткашларни совет ватанпарварлиги ва социалистик интернационализм руҳида тарбиялашни кун сайин яхшилаш, меҳнаткашларда Совет Иттифоқи халқлари улуғ оиласига мансублиги ҳис-туйғуларини мустаҳкамлаш мажбурияти юклатилсин. Интернационал тарбия соҳасидаги ишларда қардош республикаларнинг коммунизм қурилишидаги муваффақиятлари кенг пропаганда қилинсин, тенг ҳуқуқли совет миллатлари ва элатларининг ривожланиши ва бир-бирига яқинлашувининг тарихий аҳамияти очиб берилсин.

10. Ташқи сиёсат соҳасида пропаганда олиб борувчи партия комитетлари, муассасалар ва ташкилотларга буржуа идеологиясига қарши курашни тубдан кучайтириш, империализмнинг идеологик найрангларига ўз вақтида кескин зарба бериш, чет мамлакатларнинг пропагандасига қарши пропагандани яхшилаш, кишиларга совет ҳаёт тарзи тўғрисидаги, мамлакатимизда коммунизм қурилиши тўғрисидаги ҳақиқатни етказиш вазифаси топширилсин.

11. Пленум область, шаҳар, район партия комитетлари ва бошланғич партия ташкилотлари зиммасига меҳнаткашларни коммунистик руҳда тарбиялашга раҳбарликни тубдан яхшилаш вазифасини юклайди. Сиёсий иш билан ташкилотчилик ишининг бирлиги принципи ҳар бир партия комитети, партия ташкилоти учун мажбурий қонун бўлиб қолмоғи керак. Янги кишини тарбиялашда бошланғич партия ташкилотларининг роли ва аҳамияти оширилсин, идеология ишларининг таъсирчанлик даражаси бошланғич партия ташкилотларининг жанговарлик қобилиятига, уларнинг ташаббускорлигига, активлиги ва ишчанлигига ҳал қилувчи даражада боғлиқ эканлиги ҳисобга олинсин.

Республика министрликлари, идоралари, муассасалари, ташкилотлари, корхоналари, колхозлари ва совхозлари раҳбарларининг коллективларда ғоявий-сиёсий ишларнинг аҳволи учун масъулияти оширилсин. Меҳнаткашларнинг меҳнат қилиш, турмуш ва маданий истироҳат қилиш шарт-шароитларини яхшилаш тўғрисида кун сайин, юксак масъулият туйғусини ҳис этиб ғамхўрлик қилиш барча партия, совет, касаба союз, хўжалик ташкилотлари ва уларнинг раҳбарларининг муқаддас бурчи ва энг биринчи вазифасидир.

12. Марказий Комитет пленуми барча партия ташкилотларининг диққат-эътиборини Совет Социалистик Республикалари Иттифоқининг ярим асрлик юбилейига тайёргарликни янада авж олдириш, бу ишни ташкилий ва ғоявий-сиёсий жиҳатдан юксак даражада олиб бориш, меҳнаткашлар оммасини республика экономикаси ва маданиятини янада ривожлантириш учун курашга сафарбар этиш зарурлигига қаратади.

* * *

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг пленуми партия ташкилотлари бутун идеология ишларини КПСС XXIV съезди қарорлари асосида янада яхшилашга ва такомиллаштиришга эришадилар ва шу асосда республика меҳнаткашларини коммунистик қурилишда янгидан-янги ютуқларга сафарбар этадилар, деб қатъий ишонч билдиради.

ТЕХНИКА ТАРАҚҚИЁТИ — ЮКСАЛИШ ҚАНОТИ

Тўққизинчи беш йилликнинг асосий вазифаси — социалистик ишлаб чиқаришни юксак суръатлар билан ривожлантириш, унинг самарадорлигини ошириш, фан ва техникани тараққий эттириш ҳамда меҳнат унумдорлигини жадал юксалтириш негизида халқ турмушининг моддий ва маданий даражасини янада оширишни таъминлашдан иборатдир. КПСС XXIV съезди қўйган бу вазифаларнинг нақадар ҳаётийлиги ва реаллигини турмушнинг ўзи аниқ ва равшан кўрсатиб турибди. Коллективимиз кимёгарлари ички имкониятларни тўла ишга солиб, съезд Директиваларида қўйилган вазифаларни муваффақиятли амалга оширмоқдалар.

Корхонамиз қишлоқ хўжалигини, айниқса, пахта экувчи хўжаликларни ҳосил фабрикаси ҳисобланган минерал ўғитлар билан таъминловчи йирик манбалардан бири ҳисобланади. Корхонамизда маҳсулот ишлаб чиқариш ҳажми йил сайин кенгайиб бормоқда. Биргина шу йилнинг ўтган ойлари давомида маҳсулот ишлаб чиқариш олдинги йилнинг шу даврига нисбатан 13 минг тоннага кўпайди. Маҳсулот реализация қилиш беш ойлик планн муддатидан бир ҳафта олдин адо этилди. Планга қўшимча равишда қарийб беш минг тонна ўғит ишлаб чиқарилди.

СССРнинг 50 йиллигини муносиб совғалар билан кутиб олиш юзасидан бошланган социалистик мусобақа мана шундай қувончли ютуқларни қўлга киритиш имконини бермоқда. Комбинат партия комитети ва цех партия ташкилотлари коллектив эътиборини партия съездида қўйилган вазифаларга қаратиб, эришилаётган муваффақиятларни янада мустаҳкамламоқда. Корхонамизда техника-иқтисодий ва социал ривожланиш бешйиллик плани ишлаб чиқилган. План асосида корхона ишлаб чиқаришини ривожлантиришга қаратилган ва ишчилар маданий турмуш шароитини яхшилашга ёрдам берадиган 250 га яқин тадбир амалга оширилиши лозим. Шу жумладан техникани тараққий эттириш юзасидан белгиланган тадбирларни амалга ошириш учун 25 миллион сўмликдан кўпроқ маблағ ажратилган.

Биз янги техника ва илғор технологияни жорий этишга йил сайин кўпроқ эътибор бермоқдамиз. Бу соҳада 64 та йирик тадбирни амалга оширамиз. Пировардида 189 ишчи кучи иқтисод қилинади ва 5 миллион 670 минг сўмлик самара кўрилади.

Биз ишлаб чиқаришни тўхтатмаган ҳолда янгиликларни жорий этмоқдамиз. Бу йил корхона партия комитети ва аммиак цехи партия ташкилоти ҳамкорлигида маҳсулот ишлаб чиқаришни янада кўпайтириш имконини берувчи янги қурилмалар монтаж қилинди. Минерал ўғитларни доналаштириб берувчи минорада эса аммиак селитрани совутувчи ускуна ўрнатилди. Бу тадбир маҳсулот сифатини янада яхшилаш имконини берди.

Комбинатда кейинги пайтларда янги режимда конверциялан-ган газни тозалаш, конверциялаган газ составини хромотографик усул билан аниқлаш, табиий газ конверциясини тайёрлашда халқасимон катализаторларни жорий этиш технологиялари муваффақиятли ўзлаштирилди. Илғор технология ва янги техника туфайли ўтган йили корхонамиз 345 минг сўмликка яқин иқтисодий самара кўрди.

Янгиликларни жорий этишда ва илғорлар тажрибасини кенг оммалаштиришда коммунистларимиз, ишлаб чиқариш командирлари ҳисобланган цех, бўлим бошлиқлари, мастерлар, ветеранлар ва новаторлар айниқса кўп ҳисса қўшмоқдалар. Улар орасида ҳаво парчалаш цехи бошлиғи, ишлаб чиқариш кенгаши раиси П. Можара, марказий лаборатория бошлиғи, Давлат мукофотининг лауреати Л. Кальман, минерал ўғитлар цехи бошлиғи, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони О. Илёсов, аммиак цехи старший энергетиги Н. Бородин, ҳаво парчалаш цехи слесари М. Козлов ва бошқа ўртоқларнинг номларини алоҳида таъкидлаш лозим.

Коммунист Р. Бурхонов яратган янгиликлар ҳам барчани қойил қолдирмоқда. У корхонамизга оддий аппаратчи бўлиб ишга келган эди. Орадан кўп ўтмай уни металл конверцияси цехи комсомол-ёшлар сменасига бошлиқ қилиб тайинладик. Шу кезларда унинг ташкилотчилик қобилияти янада ўсди. Кейин цех бошлиғи қилиб тайинланди.

ПАРТИЯ ХОДИМИ МИНБАРИ

Моҳир раҳбар, актив коммунист Р. Бурхонов яқинда цех технологи И. Крюков билан ҳамкорликда аппаратлар унумдорлигини оширишга қаратилган муҳим таклифни ўртага ташлади. Бу тадбир корхонага 7 минг сўмликдан кўпроқ фойда келтирмоқда.

Қўл меҳнатини енгиллаштириш ва технологик жараёнларни автоматлаштириш юзасидан ишлаб чиқилаётган тадбирларда ҳам коммунистларимиз ҳиссаси сезилиб турибди. Цех партия ташкилотлари раҳбарлигида аммиак селитраси ва ремонт-механика цехларида ўғитларни қопловчи 5 та машина монтаж қилинди. Бу машиналар комбинат лойиҳалаш-конструкторлик бўлими чизмалари асосида ремонт-механика цехи ишчилари қўли билан тайёрланди. Бу вазифани адо этишда С. Подоспеев, В. Белов, В. Фирсаков, Б. Бурхонов, А. Илёсов каби коммунистлар фаол қатнашдилар.

Ўғит қопловчи машиналарнинг яратилиши туфайли юкларнинг 70 процентини машиналар кучи билан ортиш имкони туғилди. Ҳозирги кунда аммиак селитраси цехида юк ортиш ишларини тўла механизациялаш тадбирлари кўрилмоқда.

Бошқа цехларда ижод қилаётган новаторлар меҳнатини ҳам алоҳида кўрсатиб ўтиш лозим. Контроль ўлчов приборлари цехи коммунистлари А. Елагин, А. Трубин, Е. Соколовский ўртоқлар ярим автомат қурилмасини ихтиро қилдилар. Шу туфайли оғир қўл меҳнатида банд бўлган кишилар сони салкам 6 процент камайди.

Коммунистларимиз бошқа соҳаларда ҳам ўзаро мусобақалашмоқдалар. Йил бошида 301-цехнинг Людмила Потешкина бошлиқ сменаси аъзолари материал ва хом ашёларни тежаб қолиш юзасидан бошланган мусобақанинг ижодкори бўлиб чиқишди. Бу ташаббус партия комитети томонидан қизғин маъқулланди. Шундан кейин қурилиш ташкилотлари билан янги шартнома тузиб, қўшимча қувватларни муддатидан олдин фойдаланишга топшириш мусобақасини бошладик. Янги ишга тушадиган объектлар беш йиллик давомида қўшимча равишда камида 50 минг тонна минерал ўғит ишлаб чиқариш имконини беради.

Планлар муваффақиятли бажарилмоқда. Ўтган ойларда биз қўшимча минерал ўғитлар ишлаб чиқариш билан бирга катта миқдорда саноат буғи ва табиий газни иқтисод қилиб қолдик. Тежамкорлар-ғайрати билан иқтисод қилиб қолинган хом ашё ҳисобидан қўшимча кўплаб минерал ўғитлар тайёрланмоқда.

Комбинат партия комитети ҳар бир ташаббуснинг кенг қулоч ёйиши устида алоҳида қайғурмоқда. Жойларда зиммага олинган социалистик мажбуриятларнинг қандай бажарилаётганлиги, техника-иқтисодий ишлаб чиқариш планларининг қандай амалга оширилаётганлиги ҳақидаги масалалар партком йиғилишида тез-тез муҳокама қилиб турилибди. Кейинги йиғилишларда янги техникани жорий этиш, рационализаторлик ва ихтирочилик ҳаракатининг аҳволи масалалари кўриб чиқилди. НОТ планларини амалга ошириш ҳам коммунистларнинг диққат марказида турибди. Кейинги пайтда НОТнинг 250 дан ортиқ тадбири жорий этилди. Бу тадбирлар минглаб сўмлик фойда келтирди.

Шуни алоҳида уқтириш кераки, социалистик ишлаб чиқаришда техника тараққиёти фақатгина янги техникани жорий этишдангина иборат эмас. Техника тараққиёти деганда меҳнатни тўғри ташкил этиш, саноат эстетикасини жорий қилиш, меҳнатга ижодий ёндошиш, ишчилар малакасини ошириш ҳам тушунмоқ керак. Шу боисдан ҳам биз техникани комплекс тараққий эттириш имконини берувчи тадбирларнинг ҳаммасини тўлароқ жорий этишга ҳаракат қилмоқдамиз.

Техника тараққиёти жонкуярлари хизматларига яраша йил сайин рағбатлантириб борилаяпти. Илғорларнинг номи комбинат-фахрий китоби ва ҳурмат тахтасидан ўрин олган. 238 киши Совет Иттифоқи орден ва медаллари билан мукофотланган. Моддий ва маънавий рағбатлантиришнинг узвийлиги ишчилар ижодий активлигини янада оширишга ёрдам бераяпти.

Т. АБДУЛЛАЕВ,
Чирчиқ электрохимия комбинати партия комитети секретарининг ўринбосари.

ОНА-ВАТАН БЎЙЛАБ

▲ ГРУЗИЯ ССР. Гуржаан районидаги Киров номли колхоз йирик узумчилик хўжаликларидан бири ҳисобланади. 200 гектардан ошадиган токзорлардан ҳар йили мўл-кўл узум ҳосили етиштириб келинмоқда. Суратда: узумчилик бригадасининг бошлиғи Гиви Лазашвили (чапда) ва механизаторлар Нодар Гогилашвили ҳамда Гурам Бапанадзелар колхоз боғида.

И. ДАВИТАШВИЛИ фотоси.

*

▲ ИВАНОВО. Иваново тўқимачилик комбинатининг меҳнатсевар коллективи СССР 50 йиллиги шарафига зиммасига юксак мажбурият олиб ишламоқда. Корхонада юбилей социалистик мусобақаси кенг авж олдириб юборилган. Суратда: илғор йигирувчи Наталья Мартинюк иш устида.

И. ДИНИН фотоси, (ТАСС фотохроникаси).

БЕШЙИЛЛИК — ТЎРТ ЙИЛДА

Пойтахтимиздаги «Подъёмник» заводи ишчилари, инженер-техник ходимлари ва хизматчилари бешйилликнинг иккинчи йилида ҳам баракали меҳнат қилмоқдалар. Барча цех ва участкаларда социалистик мусобақа қизитиб юборилган. Бешйилликни тўрт йил, ҳатто ундан ҳам барвақт бажариш ташаббуси кенг қулоч ёйган. Ҳар бир ишчи-хизматчи зиммасига оширилган мажбурият қабул қилган.

Меҳнатни пухта ташкил этилиши илғор техника ва янги технологияни кенг қўлланилиши туфайли корхона аҳли беш ойлик планни барча кўрсаткичлар бўйича ошириб адо этади. Халқ хўжалигининг турли тармоқларига планда белгиланган 2340 минг сўмлик ўрнига 2395 минг сўмлик турли хил маҳсулотлар етказиб берилди.

Маҳсулот реализация қилиш топшириғи ҳам ошириб адо этилди. Чунончи, кранлар ишлаб чиқариш топшириғи 102 процент, кўтаргич-транспортлар учун эҳтиёт қисмлар ишлаб чиқариш плани 101 процент бажарилиб, аҳолига 51 минг сўм ўрнига 53 минг сўмлик кенг истеъмол буюмлари етказиб берилди.

— Корхонамизда Альбина Девятова издошлари талайгина, — дейди завод план бўлимининг ходими Е. Сапожникова. — Механика цехининг токари Рауф Ҳамидов, кран йиғув цехи слесари И. Кобилянский, металл конструкциялари цехининг электр пайвандловчиси В. Шинников ва бошқалар смена топшириқларини 140—150 процентдан бажариб, айни кунларда август-сентябрь ойлари ҳисобига меҳнат қилишмоқда.

Цехлараро мусобақада эса ўртоқ С. Коларов бошлиқ металл конструкциялари цехи коллективи пешқадамлик қилмоқда. Азаматлар ўтган ойлар давомида уч марта социалистик мусобақада ғолиб чиқдилар ва завод кўчма Қизил байроғини қўлга киритдилар. Бугун-эрта ярим йиллик топшириқ ҳам шараф билан уддаланади.

Я. САЛИМОВ.

АФРОСИЁБ РАСМЛАРИ

Археологлар Самарқанднинг қадимги қисми — Афросиёбда қазилган сарой деворларидаги кўҳна расмларнинг ноёб намуналари етти йиллик тайёргарликдан сўнг кўчириб олина бошланди. Ғоят маҳорат билан ишланган ва VI асрга оид «расмлар галереясида узоқ ўтмиш ҳаёти лавҳалари акс эттирилган.

Шулардан бирида Самарқанд ҳокими ҳузурига элчилар келиши тасвирланган. Топилган расмлар орасидан суғд ёзувлари ҳам чиқди. Кўҳна шаҳарда биринчи марта шундай ёзувлар топилди.

Яхши сақланган деворий расмлар махсус модда билан ўрнида маҳкамланди, бу тадбир уларнинг нурашини тўхтатди. XIII аср мобайнида ер остида униқиб кетган бўёқлар яна ярқирай бошлади.

Энди Ўзбекистон Фанлар Академияси Археология институтининг мутахассислари қўлларига тиғ олдилар. Кичик-кичик катакларга бўлиб кесилган расмлар сувоғи билан бирга пешма-пеш кўчириб олинмоқда. Расмларнинг ҳар бир фрагменти лаборантлар қўлига ўтади. Улар шу расмларни бошқа химиявий моддалар билан маҳкамлаб, Самарқанд тарихи музейининг реставрация устахонасига олиб қўядилар.

В. ПОПОНДОПУЛО,
ЎзТАГ мухбири.

«УЗСЕЛЬХОЗТЕХНИКА»нинг Меҳнат Қизил байроқ орденли Қўйлиқ механика заводи коллективи қишлоқ меҳнаткашларининг оғирини енгил қилмоқда, турли хил техникани ўз вақтида сифатли ремонт қилиб бермоқда. Суратда: корхона илғорлари Ю. Маҳмуджонов ҳамда ёш токарь Б. Отамошов иш устида.

М. НУРИДДИНОВ фотоси.

ЯНГИ КИТОБЛАР

САОДАТГА ЙЎЛЛОВЧИ БИЛИМ

Ўзбекистон ССР «Фан» нашриёти Юсуф Хос Ҳожиб қаламига мансуб бўлган «Қутадғу билиг» (Саодатга йўлловчи билим) китобининг 2-нашрини босмадан чиқарди.

Юсуф Хос Ҳожибнинг «Қутадғу билиг» асари Ўрта Осиё, Шарқий Туркистон ва Қозоғистон туркий халқлари бадиий адабиётининг XI асрга мансуб илк намунаси бўлиб, жаҳон адабиёти хазинасининг нодир дурдоналаридандир.

Асарнинг мавзу доираси ниҳоятда кенг ва ранго-рангдир. Унда ҳаётий масалалар оқил ва донишманд файласуф кўзи билан кузатилиб талқин қилинади. У туркий халқлар тарихи, ижтимоий—сиёсий тузуми, тарихий тараққиётни ўрганишда у қимматли маълумотлар берувчи манбадир. Айни пайтда қардош туркий халқлар тили, адабиёти ва тарихини ўрганишда ҳам у қимматли хазина ҳисобланади.

«Қутадғу билиг»нинг 2 нашри анча тўлдирилган, текстдаги ва тавсифдаги айрим чалкаш ўринларга мутахассислар мулоҳазалари асосида муайян аниқликлар киритилган. Асар мактаб ва олий ўқув юртлари ўқитувчилари, студентлар, тадқиқотчи—мутахассислар, шунингдек, адабиётимиз ва маданиятимиз тарихи билан қизиқувчиларга мўлжалланган.

Т. ХУЖАЕВ.

ҲАРБИЙ КОМИССАРИАТГА БАЙРОҚ

Яқинда Чирчиқ шаҳар партия активининг йиғилишида шаҳар ҳарбий комиссариатига Тошкент область партия комитети ва область ижроия комитетининг кўчма Қизил Байроғи топширилди. Чирчиқ шаҳар ҳарбий комиссариати ёшларни Совет Армияси сафига чақиришга тайёрлаш юзасидан мақтовга сазовор бир қатор намунали ишларни амалга оширган эди. Уларнинг бу хизматлари эвазига юксак мукофот — кўчма Қизил Байроқ тақдим этилди.

Т. СИХАРУЛИДЗЕ.

ДАРЁ ЖИЛОВЛАНМОҚДА

Қорасув Ўрта Чирчиқ районидаги Терешкова номли колхоздан оқиб ўтади. Лекин пастликда оқадиган шу сувдан фойдаланиш амримаҳол эди. Бунинг учун қатор — қатор сепоялар қуриб сувнинг сатҳини анча кўтариш, сўнг Раватак каналига сув олиш мумкин эди. Лекин ҳамиша ҳам бу сепоялар сув кўп келиб қолса чидаш беролмас, уни сув уриб кетарди. Сепояларни қайта қуриш учун эса қанча маблағ кетишидан ташқари авжи ёзда ғўзалар сувдан қолар, ҳосилга путур етказарди.

Мана икки йилдирки колхозчилар бундай ташвишлардан бутунлай қутилиб қолдилар. Ҳозир Раватак каналидан икки куба сув бемалол оқиб ётибди. Тўғон бузилади, сепояларни сув оқизиб кетади, ҳар эҳтимолга қарши сепоя учун материал тайёрлаб қўйиш керак деган ташвишлар йўқолди. Чунки область суғориш система бошқармаси ана шу ерга сув тақсимловчи катта тўғонни қурди. Узунлиги 80 метр келадиган темир бетонли ва темир дарвозали бу тўғон жуда мустаҳкам. Шунинг учун Терешкова номли колхозда сув проблемаси узил-кесил ҳал бўлди.

Шу Қорасувнинг қуйи қисмида Карл Маркс номли колхоз территориясида ҳам худди шундай иншоот қурилган. Найман деб аталган бу тўғон Ўрта Чирчиқ ва Оққўрғон районларидаги бир қатор хўжаликларни сув билан муътадил таъминлашда катта рол ўйнаяпти. Ҳозир шу тўғондан РК 7, РК 7—1 ва Р 7—2 каналларига сув тақсимлашмоқда. Худди Терешкова номли колхоздаги сингари бу ерда ҳам сепоялар қуриб сув чиқаришга ҳожат қолмаган. Каналларда сув белгиланган миқдорда оқиб турибди. Шунинг учун ҳам бу ердаги деҳқонлар беҳад миннатдорлар.

Шу кунларда Олмалиқ шаҳри билан Оҳангарон район маркази ўртасидан оқиб ўтадиган Оҳангарон дарёсида қизғин иш кетаяпти. Бетончилар, пайвандчи, дурадгорлар, самосвалда ишлаётган шоферларнинг қўллари қўлларига тегмайди.

Бебош Оҳангарон дарёсини жиловлаш - деҳқонларнинг сувга бўлган ҳаётий эҳтиёжларини қондириш ишқида сув хўжалик ходимлари, лойиҳачилар, қурувчилар астойдил бош қотирмоқдалар. Ҳар дақиқада сув бузиб кетиши эҳтимол бўлган эски сепоялар ўрнига мустаҳкам, замонавий темир-бетонли сув тақсимловчи тўғонлар қуриш учун ҳаракат қилмоқдалар. Уларнинг ягона мақсадлари бойлик яратаётган ва кўплаб қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштираётган деҳқонларни сув билан узлуксиз таъминлашдан иборат. Шунинг учун сув хўжалик ходимларида ва қурувчиларда тиним йўқ.

Бу ерда асосан Шарқия ва Хўжабаланд каналларига сув чиқарилади. Яна бир янги каналга сув бераоладиган жой ҳам қилинади. Сув тақсимловчи бу тўғон қурилиши учун қарийб бир миллион сўм сарфланди. Тўғоннинг узунлиги 90 метр, баландлиги 5 метр бўлади. Тўғон лойиҳасининг автори Т. Ф. Кузнецовдан сўрадик:

— Бу тўғоннинг иқтисодий аҳамияти нимадан иборат?

— Ҳар йили шу атрофдаги хўжаликлар Оҳангарондан сув олиш учун жуда кўп маблағ сарфлаб сепоялар қурардилар. Лекин шунча маблағ сарфланган бу тадбирлар ишончни оқламасди. Аксари вақтларда уларни сув уриб кетади. Қанча одамлар кеча-кундуз қоровуллик қилишга мажбур бўларди. Бу тўғон битса ҳамма иш автомат орқали бажарилади. Сувни кўпайтириш ёки озайтириш керак бўлса, кнопка босилса кифоя.

Дарҳақиқат тўғоннинг аҳамиятини бу ердаги деҳқонлар ҳаммадан кўра яхши тушунишади. Чунки улар асов Оҳангарон дарёсидан осонликча сув олмаганлар, тентак дарё қанча сепояларни узиб кетганлигини, неча кунлаб сув олиш учун овора бўлганликларини ҳали унутганлари йўқ. Шунинг учун бу тўғон қурилишини кўриб деҳқонлар беҳад қувонмоқдалар. Сув хўжалик ходимларининг бу хайрли ишларидан миннатдор бўлмоқдалар.

Ўрта Чирчиқ районидаги «Коммунизм» колхозининг раиси Олим Берднев, Акмал Икромов номли колхоз раиси Холтурсин Пўлатовларнинг сув камчиллиги тўғрисидаги шикоятларини, сув деб кеча-кундуз югириб юрганларини кўп эшитганмиз ва кўрганмиз. Оҳангаронга қурилаётган сув тақсимловчи тўғондан Қайнама орқали Хўжабаланд каналига тушадиган сув Оҳангарон район маркази ва атрофидаги хўжаликларни. Тошкент от заводини ва Акмал Икромов номли, «Коммунизм» колхозларини сув билан тўла таъминлайди.

Пискент районидаги Ленин номли, Калинин номли, Свердлов номли, Тельман номли, «Гулистон» колхозларида сув танқислиги туфайли тинка қуриган пайтлар кўп бўлган. Аввало бу ерда сув етарли бўлмасди. Сўнгра келаётган сувнинг кўпгина қисми ерга сингиб кетарди. Кейинги пайтларда Пискентда сув исрофгарчилигига қарши сув хўжалик ташкилотлари кўпгина ишларни амалга оширдилар. Бир талай ердаги ариқларга бетон ётқизилди. Ҳозир ана шу ариқлардан сувни тўла ва муттасил оқиб туриши учун Оҳангаронда қурилаётган тўғоннинг аҳамияти катта.

Оҳангарон тўғонидан ажралиб чиқадиган Шарқия канали Пискент районидаги бешта колхозни сув билан тўла таъминлайди. Шунинг учун ҳам Оҳангарондан сув олиш учун кўпгина куч ва маблағ сарфлайдиган бу ердаги хўжалик деҳқонлари тўғон қурилаётганини эшитиб беҳад миннатдор бўлмоқдалар.

— Биз деҳқонларнинг тўғон қурилишини кузатиб турганларини яхши тушинамиз. Шунинг учун тўғон қурилишида ишлаётган 3-ПМК қурувчилари астойдил меҳнат қилмоқдалар, — деди қурилиш инженери А. Абдураҳмонов.

Қурилишда иш қизғин. Асов Оҳангарон дарёси жиловланаяпти, унинг танобu аста секин тортиляпти. Яқин келажакда Хўжабаланд- Шарқия каналларига бир кнопкани босиш билан сув истаган миқдорда бемалол кетаверади.

Б. ХАЛИЛОВ.
«Тошкент ҳақиқати» мухбири.

Областимиз колхоз ва совхозларини сув билан таъминлашда катта ишлар қилиняпти. Сув хўжалиги ташкилотлари томонидан дарё ва каналларга тўғонлар қурилмоқда. Суратда: (чапдан) Қорасувдаги қурилган тўғон, ўнгда эса Оҳангарон дарёсининг юқори қисмига тайёрланаётган катта тўғондан бир кўриниш.

Янгиликлар

ОЗУҚА БАЗАСИ

МУСТАҲКАМЛАНМОҚДА

«Химик» совхози Орджоникидзе районидаги йирик хўжаликлардан бири. Совхозда куркачилик, ўрдакчилик, чорвачилик йилдан-йилга ривожланиб келмоқда. Бу, албатта мўл-кўл озуқа жамғарилаётганининг самарасидир.

Чорвадорлар бу йил қорамоллар учун 900 тонна сенаж, 600 тонна дағал хашак тайёрлаш, курка ва ўрдаклар учун эса 220 тонна беда уни жамғариш ниятида иш олиб бормоқдалар.

Чорвадорлар биринчи ўримдаёқ мавжуд 209 гектар бедани қисқа вақт ичида ўриб олиб, 230 тонна беда ғарам қилинди. Беда ўриб олиниши билан бедапоялар дарҳол суғорилди, ҳозир беда иккинчи марта ўриляпти.

Н. ПИРМЕТОВ.

БЎСТОНЛИҚДА

„САЛОМАТЛИК КУНИ"

Область партия комитети билан Тошкент Давлат медицина институти ҳамкорлигида ўтказилаётган «Саломатлик кунлари» жойларда катта қизиқиш уйғотмоқда. Бундай тадбир яқинда Бўстонлиқ районида ҳам ўтказилди.

Район меҳнаткашлари орасида мазмунли лекциялар ўқиш мақсадида институтнинг профессор-ўқитувчилари и д а н иборат бир группаси бу ерга келди. Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган фан арбоби профессор М. Ашрапова, институт кафедра мудирлари профессорлар Т. Қорнев, К. Баҳодиров, Ф. Абдуҳакимов, М. Ҳамидова ва бошқалар колхозчиларга совет медицинасининг янгиликлари ҳақида, даволашнинг илғор усуллари тўғрисида гапириб бердилар.

Медик олимлар райондаги касалхоналарда ҳам бўлиб, шифокорларга фойдали маслаҳатлар бердилар.

К. ҚАМБАРОВА.

КАМТАРИН КАСБ ЭГАЛАРИ

Дунёда шундай касб эгалари борки, улар ҳақида шеърлар ёзишади, қўшиқлар куйланади. Лекин шундай касб эгалари ҳам борки, гарчи ҳозирча улар ҳақида шеър тўқиб, қўшиқ куйланмасада, биз ҳар куни улар билан мулоқотда бўламиз. Булар савдо ходимларидир.

Ҳозир савдо тармоғида жуда кўплаб йигит ва қизлар ишламоқда. Шаҳар ва қишлоқ кўчаларида «Ёшлик», «Комсомол», «Баҳор» деган вивескаларни кўриш мумкин. Савдо ходимларининг учдан бир қисмини ёшлар ташкил қилади. Улар савдо системасига ўзлари билан ёшлик ғайрат-шижоатини, шавқ-завқини ҳам олиб келдилар.

Савдонинг усул ва шакллари ҳам ўзгариб боряпти. Ўз-ўзига хизмат қилиш, молларнинг намуналари бўйича сотиш, кредитга бериш, олдиндан буюртма қабул қилиш ва ҳоказо. Тошкент шаҳар Ленин районидаги 3-сон хўжалик-маданий моллар магазинида савдо усулларининг барча хилларини учратиш мумкин.

Бу магазин ходимлари қисқа муддат ичида узларининг хушмуомалаликлари туфайли харидорларнинг ҳурматига сазовор бўлдилар.

— Харидорларга маданий савдо хизмати кўрсатиш учун, —дейди 20 йилдан бери шу магазинга директорлик қилаётган ўртоқ Маннон Исмоилов,— аввало харидорнинг талабини диққат билан тинглаш, мол танлашда унга ёрдам бериш, магазинда товар ассортиментининг доимо хилма-хил бўлишига эришиш катта аҳамиятга эгадир. Биз харидорларнинг магазиндан ҳамиша мамнун ҳолда яхши кайфият билан чиқиб кетишига ҳаракат қиламиз.

Шикоят ва таклифлар дафтарини варақласангиз нуқул харидорларнинг ташаккурномаларига кўзингиз тушади. Республикада хизмат кўрсатган фан арбоби А. Сулейманов: «Мен 3-сонли магазинда румин фирмаси маҳсулоти ошхона гарнитури харид қилдим. Сотувчилар менга жуда ширинсуханлик билан муомалада бўлдилар, «Доставка» ходимлари гарнитурани квартирамга келтириб бердилар. Магазин ходимларига самимий ташаккур». Шоли оқлаш заводи слесари К. Тугашев: «Мен турмуш ўртоғим туғилган кунига чойнак-пиёла набори қидириб, кўп магазинларни кезиб чиқдим. Уни 3-сон магазиндан топдим. Товарни ўраб-жойланган ҳолда эртасига квартирамга келтириб беришди. Мен бу хизматдан ғоят ҳаяжонландим. Мен магазин ходимларига чин юракдан ташаккур билдираман».

Лекин сотувчиларнинг ишини осон деб бўлмайди. Магазинга ҳар куни қарийб 2 мингга яқин харидор келиб кетади. Уларга тўғри муомала қилиш, магазинни ҳамиша озода тутиш лозим. Сотувчилардан совет савдоси аълочиси А. Каримов, И. Мирсаидов, Охунжонов, И. Тўлаганова ва Л. Орзиқуловлар ўз вазифаларига катта масъулият билан қарайдилар.

Магазин коллективига ҳозир «Аъло хизмат коллективи» унвони берилган. Лекин улар савдо хизматини янада яхшилаб, «Коммунистик меҳнат бригадаси» унвонини олиш учун курашмоқдалар.

Я. МОРДУХАЕВ.

ЁШ МУТАХАССИСЛАР МАСКАНИ

Бутуниттифоқ зарбдор комсомол қурилиши бўлган Чорвоқ ГЭСида 40 дан ошиқ миллат вакили бир оила аъзосидек аҳил яшашмоқда. Улар улкан қурилиш майдонларида фидокорлик билан меҳнат қилиб, буюк ишларни амалга оширмоқдалар. Эндиликда қурувчилар коллективини махсус маълумотли мутахассислар билан таъминлаб бориш талаб этилмоқда. Шу сабабли посёлка марказидаги сўлим жойлардан бирига бўлажак техникум биноси қурилди. Сўнг Чорвоқда Тошкент қурилиш техникумининг кечки филиали очилди. Ўз бағрига 200 дан ортиқ ўғил-қизни олди.

Чорвоқда қурилишларнинг кўлами катта. Шундай экан, қурилишларда маълумотли мутахассисларга бўлган эҳтиёж ҳам ортиб бормоқда.

Чорвоқ техникуми ўзининг фаолияти давомида 300 дан ортиқ ёш мутахассисни тайёрлаб, қурилишларга жўнатди. 70 дан ортиқ киши саноат ва иншоотларни техник қурувчиси ва гидротехник мутахассислиги бўйича диплом олди. Уларнинг кўпчилиги ҳозир ишлаб чиқаришда етакчилик қилмоқдалар. Чунончи, Икром Сотволдиев 26-йўл қурилиш бошқармасида мастер. Ю. Ненченко Чорвоқ ГЭС қурилиши комсомол ташкилотининг секретари, Мирсаид Холдоров Чорвоқ ГЭС қурилишидаги бетон заводининг мастери.

Янги 1972—1973 ўқув йилида 4 группага 100 студент қабул қилинади.

Шуни ҳам айтиш кераккки, бу ерда ҳали айрим етишмовчиликлар ҳам мавжуд. Аввало, техникум ўзининг ўқув кабинетларига эга эмас. Жумладан, электроникадан лаборатория ишлари олиб бориш, саноат ва гранитдан қурилиш ишларини ташкил қилиш технологиясини ўрганиш ва гидротехника иншоатлари учун махсус ўқув комбинатлари очилиши лозим. Лаборатория кабинетларига, кўргазмали ўқув қуролларига, кутубхонага ҳам эҳтиёж сезилмоқда.

Ўйлаймизки, билим юртининг фаолияти янада жонланиб кетади.

И. ПОРТНОВ,
Х. ХОЛМАТОВ.

КЕКСАЛАР ИЗЗАТДА

Кексалик завқини сурганга не етсин! Қариялар ҳар жойда иззат-икромда. Уларнинг ёзилиб ҳордиқ чиқаришлари тўғрисида ҳам катта ғамхўрликлар қилинмоқда.

Ўзбекистон ССР Социал таъминот министрлигига қарашли қариялар уйларини олиб кўрайлик. Шулардан бири сўлим Бўстонлиқ районининг Товоқсой посёлкасида жойлашган. Бу дам олиш уйининг таърифи кетган. Бурноғи йили очилган эди бу сўлим боғ. Мана энди унинг саҳни анча кенгайиб, қариялар мириқиб дам оладиган жойга айланди.

Ўзбекистон ССР Социал таъминот министрлиги путёвкаси билан кўплар қатори мен ҳам шу даргоҳда дам олдим. Ҳаммаёқ ораста ва тоза. Гулзорлар атрофида сайр қилиб, баҳри-дилинг очилади. Фонтанлардан сувлар отилиб турибди.

Дам олиш уйининг директори Обиджон Усмонов жуда дилкаш одам экан. Ҳар икки гапининг бирида қандай дам олаётганлигимизни сўрайди, қизиқ-қизиқ гапларни айтиб, киши дилини хушнуд этади.

Вақти-вақти билан дам олувчилар Бўстонлиқнинг энг сўлим жойларига экскурсияга бориб туришади. Чорвоқ ГЭСи қурилиши, Боғистон, Нанай қишлоқларига қилинган сафаримиз ҳам жуда мароқли бўлди.

Пенсионерларнинг дам олиш уйи ёзин-қишин ишлайди. Шу вақт ичида икки мингдан ортиқ пенсионер ва Улуғ Ватан уруши инвалиди дам олади.

Ана шундай шароит яратиб берилганлиги учун партия ва ҳукуматимизга минг раҳмат!

Тошпўлат ШАРИПОВ,
пенсионер.

ДУНЁ ОВОЗИ

чет эл хабарлари

КУБА ОЛИМЛАРИНИНГ ЮТУҒИ

ГАВАНА. (ТАСС). Куба Фанлар академияси ташкил этилганига бу йил 10 йил тўлди. Куба Фанлар академиясининг олимлари фанлар академияси ташкил қилинган кундан бери тропик тадқиқотлар соҳасида катта иш олиб бормоқдалар. Куба Фанлар академиясининг Александр Гумбольт номидаги тропик тадқиқотлар институтининг океанология, тупроқшунослик, ўсимликшунослик соҳаларида эришган ютуқлари мамлакат ичкарисида бўлгани кабн, чет элларда ҳам ҳурматга сазовор бўлмоқда.

СССР ва Куба фанлар академияларининг самарали ҳамкорлиги натижасида оролнинг географик атласи тузилди.

Куба фани эришган муваффақиятлар Кариб денгизи ҳавзасида ва унга туташ районларда океанологик тадқиқотларни координация қилиш бўйича халқаро группанинг Гаванада бўлиб ўтган 5 конференциясида таъкидлаб ўтилди. Конференцияда жаҳоннинг кўпгина мамлакатларидан келган мутахассислар, шунингдек Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг озиқ-овқат ва қишлоқ хўжалик ташкилоти (ФАО) ҳамда ЮНЕСКО вакиллари иштирок этди.

СОЦИАЛИСТИК ИНТЕРНАЦИОНАЛНИНГ XII КОНГРЕССИДА

ВЕНА. (ТАСС). Социалистик Интернационалнинг XII конгресси бу ерда ўз ишини тамомлади.

Конгресснинг якунловчи мажлисида халқаро аҳволга доир резолюция маъқулланди. Резолюцияда, жумладан, бундай дейилади: Социалистик Интернационал хавфсизлик ва ҳамкорлик масалаларига бағишлаб кўп томонли асосда Умумевропа кенгашига тайёргарликни тезроқ бошлаб юборишни талаб қилади.

Резолюцияда Москвада ўтказилган Совет—Америка музокаралари натижасида имзоланган ҳужжатлар, шунингдек Германия Федератив Республикасининг СССР ва Польша Халқ Республикаси билан тузган шартномалари ҳамда Ғарбий Берлинга доир тўрт томонлама битим табрикланди.

Конгресс қатнашчилари АҚШ ҳукуматидан Америка қўшинларининг Ҳинди-Хитойдан олиб чиқиб кетишнинг аниқ вақтини белгилаб қўйишни талаб қилдилар. Ҳинди-Хитой халқлари четдан ҳеч кимни аралаштирмай ўз келажакларини ҳал қилишга мутлақо ҳақли эканликларига асосланган ҳолда Ҳинди-Хитойда тинчлик ўрнатилиши лозим дейилади, резолюцияда.

Уруш ҳаракатларини, жумладан, одамларни ёппасига қириш мақсадида қилинаётган бомбардимонларни дарҳол тўхтатиш можарони сиёсий ҳал этишнинг зарур шарт-шароити бўлади.

ЖАНУБИЙ ВЬЕТНАМ РЕСПУБЛИКАСИ ТАШҚИ ИШЛАР МИНИСТРЛИГИНИНГ БАЁНОТИ

ХАНОЙ, 1 июль. (ТАСС). Жанубий Вьетнам Республикасининг ташқи ишлар министрлиги баёнот эълон қилди. Бу баёнотда АҚШ авиациясининг Вьетнам Демократик Республикаси территориясини бомбардимон қилаётганлиги кескин қораланади.

Баёнотда бундай дейилади: Америка самолётлари 25, 26 ва 27 июнда Ханой, Хайфонни ва Вьетнам Демократик Республикасининг бошқа шаҳарларини ваҳшиёна бомбардимон қилдилар. Ханойнинг аҳоли зич яшайдиган кварталларига қилинган ҳужум вақтида кўпгина касалхона, болалар боғчалари, мактабларнинг бинолари вайрон бўлди.

Сўнгра баёнотда қуйидагилар таъкидлаб ўтилди: Қўшма Штатларнинг урушни кучайтириш йўлидаги ана шу ҳуружлари агрессорлар халқаро ҳуқуқни, Вьетнам Демократик Республикасининг суверенитети ва хавфсизлигини сурбетларча поймол этиб, ҳарбий жиноятлар қилишни давом эттираётганликларини очиқ-равшан кўрсатади.

Баёнотда Жанубий Вьетнам халқи ва мувақкат революцион ҳукумати Вьетнам Демократик Республикаси ташқи ишлар министрлигининг 26 июндаги баёнотида изҳор қилинган позициясини тамомила қўллаб-қувватлайди, дейилади. Бу баёнотда агрессив ҳарбий ҳуружлар қораланади ва Вьетнам Демократик Республикасини бомбардимон қилиш ҳамда ўққа тутиш дарҳол тўхтатилсин деб талаб этилади.

ОЧИҚ ЙИҒИЛИШЛАР ТАҚИҚЛАНДИ

ЛУСАКА. Солсберидан хабар беришларича, Жанубий Родезия ҳукумати ёпиқ бинолардан ташқари ўтказиладиган ҳар қандай сиёсий йиғилишларни тақиқлаган. Бу қарор Жанубий Родезиядаги африкалик аҳолининг ҳуқуқсиз аҳволини янада мушкуллаштиради ва ўзининг қонуний ҳуқуқлари учун курашаётган Зимбабве халқининг оммавий ҳаракатларини бостиришни кўзда тутади.

БАРСЕЛОНАДА НОРОЗИЛИК НАМОЙИШИ

МАДРИД. 1. Испаниянинг Барселона шаҳрида АҚШнинг Вьетнамдаги агрессиясига қарши норозилик юзасидан намойиш ўтказилди. Бу намойишда шаҳар аҳолисидан бир неча юз киши қатнашди.

▲ КОРЕЯ ХАЛҚ ДЕМОКРАТИК РЕСПУБЛИКАСИ металлурглари пўлат ишлаб чиқаришда катта муваффақиятларга эришмоқдалар. Мамлакатда пўлат ишлаб чиқариш йил сайин ортиб бормоқда. Суратда: металлургия заводларидан бирида.

ЦТАК—ТАСС фотоси.

СЕУЛДА ЧИҚАРИЛГАН ҲУКМ

ПХЕНЬЯН. (ТАСС). Сеулдаги ҳарбий трибунал Жанубий Корея қўғирчоқ армиясининг бир қанча баланд мартабали раҳбарлари устидан ҳукм чиқарди. Айбланувчилардан бири—бригада генерали Ха Чунь Вон ўлим жазосига ҳукм қилинди.

Иккинчиси — генерал-майор Ким Ен Чан умрбод қамоққа ҳукм қилинишини кутиб турибди. Катта офицерлардан бир қанчаси турли муддат билан озодликдан маҳрум этилишга ҳукм қилинди. Жанубий Корея Хабтон Тхонсин агентлигининг хабарида айтилишича, буларнинг ҳаммаси «офицер унвонига номуносиб ишлар қилиб, брак бўлган молларни армияга етказиб бериш билан шуғулланганлар» деб ҳарбий трибунал уларни айблади.

Армиянинг юқори мартабали бу амалдорлари брак маҳсулотни армияга етказиб бераётган гражданларнинг ҳарбий молларини сотиб олмоқ учун улардан Америка доллари билан ҳисоблаганда жами 400 минг доллар пора олганлар.

50 КИШИ ИШДАН БЎШАТИЛДИ

РИМ. 1. «Мондтэдисон» концернига қарашли Маргер (Венеция) химия заводининг 50 ишчиси ишдан четлаштирилди. Корхона маъмурияти ишчиларнинг забастовкасини шундай йўл билан бостиришга уринмоқда.

Италия химия саноати ишчиларининг касаба союз ташкилотлари корхона эгаларининг ҳаракатларига қарши норозилик билдирдилар.

Калинин ва Оржоникидзе район сабзавоткорлари йил бўйи шаҳарликлар дастурхонини ёзнинг ноз-неъматлари билан безаб келишмоқда. Бу йилги ёз мевалари Куйбишев район озиқ-овқат савдоси магазинининг Олой бозорида ташкил этилган павильонига пешма-пеш келтирилиб турибди. Суратда: савдо пайти.

*

РАССОМ Валентин Жмакин номи республикамиз оша Иттифоқда ҳам маълум ва машҳурдир. Моҳир мўйқалам соҳиби айни кунларда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг бўлажак биноси учун бадиий мозаика монумент асари устида иш олиб бормоқда.

М. НУРИДДИНОВ фотолари.

Спорт

НАЙРАНГБОЗ ФИШЕР

1 июль куни Рейкьявикда халқаро шахмат федерациясининг президенти М. Эйве шахмат бўйича жаҳон чемпионатини расмий равишда очди. Бироқ, Б. Спасский рақиби билан учрашмади: Р. Фишер чемпионатнинг очилиш маросимида йўқ эди. Иккинчи июлда биринчи партия ўйналиши керак эди. Аммо американлик шахматчи ҳар хил найрангларни баҳона қилиб Рейкьявикка етиб келмади. Бу ердаги Фишернинг адвокати матч бошланишини сешанба кунигача суришни илтимос қилди. Бироқ, мусобақанинг бош судьяси Шмид ҳам, учрашув ташкилотчилари ҳам бу илтимосга рози бўлмаяптилар. Шмид бу илтимос мутлақо қонуний эмаслигини таъкидлади.

ТОШКЕНТЛИК ШАХМАТЧИ ҚИЗЛАР ҒОЛИБ

Республикамизда биринчи бор ўтказилган аёллар шахмат фестивали ниҳоясига етди. Ўзбекистон ССР Министрлар Совети телевидение ва радиоэшиттириш давлат комитети нинг асосий мукофотини Тошкент шаҳри терма командаси қўлга киритди. Бу командада студент қиз Л. Гольдман, ўқитувчи Д. Отабекова, инженер Р. Портон, «Главташкентстрой» ходими Ф. Ботирова ва унинг синглиси Фарида ҳамда 11 ёшлик Р. Тё қатнашдилар. Ғолибларга республика спорт комитетининг биринчи даражали дипломлари ҳамда қимматбаҳо буюмлар топширилди. Иккинчи ўринни областимиз шахматчи аёллари қўлга киритишди. Фарғона вакиллари учинчи бўлишди.

Аёллар шахмат фестивалини ҳар йили ўтказиб туришга қарор қилинди.

САЪДИЙ — ТЎРТИНЧИ

Москвада СССР кубоги учун гимнастика мусобақалари бўлди. Кўп машқлар якунига кўра биринчи ўринни Людмила Турищева эгаллади. У 76, 35 балл олди. Иккинчи ўрин Т. Лазакович, учинчи ўрин О. Корбутга тегди. Тошкентлик спорт мастери Эльвира Саъдий 75,6 балл тўплаб, тўртинчи ўринга кўтарилди. Ҳамшаҳримиз брусьяда хатоларга йўл қўймаганда бундан ҳам юқорироқ поғонани эгалларди. Шунга қарамай у Л. Бурда, Т. Шчеголькова сингари мамлакатимизнинг машҳур гимнастикачи қизларини орқада қолдирдики, унинг натижасини муваффақиятли деб баҳолаш мумкин.

ХЕОПС ПИРАМИДАСИНИНГ СИРИ

802—ЙИЛДА «Минг бир кеча»нинг қаҳрамони Харун ал-Рашиднинг кичик ўғли, араб халифаси Ал-Маъмун учи «осмонга тегиб турган» Хеопс пирамидаси остидаги чодирига ҳайкалтарошлар, архитектор ва тошторошларни йиғиб, кенгаш ўтказди. Халифа ўт ва оловда зангламайдиган қурол ҳамда «эгилса ҳам синмайдиган ойна» сирини очишни орзу қиларди. Олимларнинг айтишларига қараганда, бу сирлар Катта пирамиданинг тош деворлари ортида яшириб қўйилган.

Ал-Маъмун Страбон (юнон тарихчиси) айтган харсанг тошни диққат билан қидиришга тушди. Страбон бундай деб ёзган эди: «Пирамида қиррасида унча баланд бўлмаган жойда ўрнидан осон қўзғаладиган бир тош бор Агар шу тошни ўрнидан қўзғотилса, тобутхонага олиб борувчи эгри йўл очилади. «Аммо, барча тош блоклари бир-бирига зич ёпиштирилган бўлиб, бир-бирига ўхшар, улар орасидан ҳалиги ягона тошни топиш амри маҳол эди. Шу боисдан халифа бу ярқироқ тошлар орасидан йўл қазишни буюрди. Бу жуда машаққатли иш бўлиб, узоқ вақт талаб қиларди, аммо ҳазина изловчилар қадамба-қадам пирамида ичига кира бордилар. Бир неча ой ўтгач, улар юқорига қараб 26 градус қиялик билан кетган торгина йўлакка дуч келдилар. Бу Страбон айтган худди ўша йўл эди. Кейин улар пастга, деворлари ғадир-будир тошли залга тушишди. Бу ерда ҳеч нарса топилмади. Деворларнинг бири орасидан ётиқ йўлак ўтган бўлиб, ундан эллик метр юрилгач, қояга дуч келинди.

Халифа излашни давом эттирди. Яна бир неча кунлик оғир меҳнатдан сўнг ҳавоси бўғиқ тор йўлакдан ичкарилаб борилиб, 26 градус қияликда ишланган янги йўлакка етилди. Унинг охирида анча кенг, аммо яна бўм-бўш хона бор экан. Халифанинг ёрдамчиларидан бири шипда кичик бир ёриқни кўриб қолди. Машъалалар ёруғида зиналар ярқираб кетди. Ал-Маъмун ҳалиги ёриқ жойдан сирғалиб ўтиб, бехосдан катта бир хонада ўзини кўрди. Сўнг кескин бурчак ясаб қурилган бу жойдан бориб, тўппа-тўғри каттакон бир залга тушиб қолди. Машъала ёруғида зал деворлари гўё ёқут тош қадалгандек ярқираб кўзни оларди. Улуғвор залнинг ўртасида қуюқ жигарранг туслик гранит саркофаг-тобут қўйилганди. Ичини очиб қаралганда у бўм-бўш бўлиб чиқди...

ЎН ТЎҚҚИЗИНЧИ АСРДА Жон Тейлор исмлик бир кимсанинг инглиз матбуотида хабари босилиб чиқди. У жуда кўп ҳисоблашлардан сўнг Катта пирамиданинг сирини топдим, деб ёзган эди. Тейлор бу пирамиданинг ҳамма ўлчовлари учун асос бўлган ягона мезонни топишга ҳаракат қилиб, Хеопс пирамидасининг метрик эталонини ҳисоблаб чиққанлигини эълон қилди. Бу эталон эса унинг фикрича, пирамиданинг барча ўлчовлари учун хос бўлиб, қолдиқ-сиз бўлинадиган бир сондир. Бу эталон мингдан бир аниқлик билан ҳозирги инглиз дюймига [дюйм-узунлик ўлчови, 2,54 сантиметрга тенг] тўғри келади, деб ёзди Тейлор.

Бироқ унинг ёзганлари бу билан чекланмади. Тейлор турли хил ўлчовлар натижасида ғаройиб хулосага келади: Хеопс пирамидаси, ундаги саркофаг ва йўллар фиръавннинг қабристони эмас, балки қадимгиларнинг тош иншоот орқали қолдирган «билимлар китобидир»ки, улар бутун билимлари асрлар давомида сақланиб қолиши учун шундай қилишган. Тейлор ўз хулосаларини тасдиқлаш учун қадимги араб қўлёзмаларига мурожаат қилади. Уларда айтилишича, Катта пирамида ўзида «фаннинг турли соҳалари ва турли ишларда тўпланган билим ва натижаларни сақлайди. Арифметика ва геометриядаги бу билимлар калитини келгусида очабилган кишиларгина юлдузлар ва уларнинг цикллари жойланиши илми билан, ўтмиш ва келажакнинг тарихи ва хроникаси билан биргаликда фойдалана олади»

Ниҳоят, Тейлор мен топган пирамида эталони унинг қурувчилари Ернинг қутб ўқи қандай узунликда эканини аниқ билганларини кўрсатади, деб ёзди. Агар шундай бўлса, пирамида қурувчилари планетамизнинг чинакам шаклини, аниқ катталикларини, Қуёш системасидаги осмон жисмларининг ҳаракати принципини билганликлари аён бўлиб чиқади.

Шотландиялик астроном Пьяцци Смит Тейлор ишини давом эттирди. У икки йиллик ҳисоб-китоблардан сўнг қуйидагича хулосани осонгина келтириб чиқарди: «Пирамида қурувчилари бошқа соҳалардан ташқари Ернинг Қуёш атрофидаги ҳаракати ўрта радиусининг аниқ узунлигини билганлар». Смитнинг мантиқи оддий: унинг ҳисоблашича пирамиданинг баландлиги кенглигига 10:9 нисбатдадир. Пирамиданинг баландлиги, унинг аниқлашича, 147 метр 65 сантиметр. Агар шу сонни тўқизинчи даражадаги ўн сонига кўпайтирсак, Ернинг Қуёш атрофидаги Ҳаракатининг ўрта радиус узунлиги келиб чиқади.

Смитнинг китоби чикмасдан анча илгари Англия фуқароси Вайс Хеопс пирамидасининг негизига етмоқчи бўлди. У унча катта бўлмаган майдонни тозаларкан, иккита тош тахтага кўзи тушди. Улар шунчалик яхши сақланган эканки, пирамида қирраларининг дастлабки қиялик бурчагини аниқлаш мумкин бўлди: у 51 градус 51 минутга тенг экан. Хўш, бу қадар аниқ ҳисоб нега керак бўлди экан пирамида қурувчиларга! Бу пирамиданинг геометрик шаклидан келиб чиққан тасодифий ҳисобми ёки қурувчиларнинг ўзлари қандайдир мақсадни кўзлаб, шу сонларни онгли равишда танлаганлармиl

Смит ҳам албатта шу нарсага эътибор берди. У бундай деб ёзди: «Бундай қиялик бурчаги қурувчиларга юқоридан туриб белгиланган. Уларнинг иншооти айни вақтда Қуёш соатлари хизматини ўташи учун ҳам шундай қилинган». Смитнинг тахмини аниқ ҳисоблаш асосига таянган эди: пирамиданинг шимолий ёнбағри кундузи ташлаган сояси ҳар йили кўкламги кеча-кундуз бараварлиги кунида туш пайтида йўқолади.

[Давоми бор].

МАДАНИЯТ ХРОНИКАСИ

Ўрта Чирчиқ районидаги «Партия XXII съезди» колхозида маданий-маиший хизмат кўрсатиш тобора яхшиланиб бормоқда. Ҳашаматли клуб, кутубхона колхозчилар ихтиёрида.

Колхоз кутубхонасига ҳозир 210 дан ортиқ киши аъзо. Яқинда билим ўчоғига 300 дан ортиқ янги адабиётлар олинди.

Ҳ. ҲАКИМОВА.

●

«Ўзбекистон» нашриёти» яқинда «Ўзбекистоннинг гўштдор — жунли қўйлари» номли китобчани босиб чиқарди. У мисолларга жуда бой.

Чунончи, чорвачилик совхозлари мисолида қатор янгиликлар айтиб берилган. Автор 1—«Оҳангарон» совхози чорвадорлари ҳақида ҳам батафсил тўхталган.

Е. КАСАКОВ.

●

Тошкент Давлат университети Шарқ факультетида таниқли олимлар билан учрашувлар ўтказиб туриш одат тусига кириб қолди. Яқинда студентлар ҳузурига бир группа олимлар меҳмон бўлиб келишди. Булар профессорлар П. Булгаков, У. Каримов ва олим А. Расуловлар эди.

Олимлар учрашув қатнашчиларига илм-фан янгиликлари, ўзларининг ижодий режалари тўғрисида гапириб бердилар.

Х. ХОЖИМАТОВ.

●

«Колхоз» радиоузелидан гапирамиз!» Ўрта Чирчиқ районидаги Куйбишев номли колхоз радиоузели эшиттиришлари шу сўзлар билан бошланади. Эшиттиришларнинг тематик ранг-баранг бўлиши учун алоҳида эътибор берилмоқда.

Ҳозир 280 хонадонда радиоточкалар ишлаб турипти. Радиоузел ишини яхши йўлга қўйишда радиотехник Б. Султонов ва телефонист Р. Шафиеваларнинг муносиб ҳиссалари бор.

А. ҚОДИРОВ.

●

В. И. Ленин Бутуниттифоқ музейининг Тошкент филиали очилгандан сўнг, бу даргоҳга жойлардан кўплаб экспонатлар юборила бошланди. Шу жумладан, Ленинград шаҳридаги касаба союз кутубхоналари ҳам музей филиалини ўз оталиғига олдилар.

Кутубхоналар томонидан юборилган адабиётлар орасида улуғ доҳийнинг ҳаёти ва ижодиёти билан боғлиқ асарлар ҳам анчагина.

В. ЛОГИНОВ.

●

Оржоникидзе районидаги Улуғбек номли мактаб билан Чимкент областидаги Омонгелди номли мактаб ўртасида яқин алоқа боғланган. Яқинда қозоғистонлик ўқувчилар Улуғбек номли мактабда азиз меҳмон бўлдилар.

Бу ерда ёш китобхонлар конференцияси ҳам ўтказилди. Қозоғистонлик ёш китобхонлар сўзга чиқиб, ўзбек ёзувчилари асарларидан олган ўз таассуротларини гапириб бердилар.

Б. ДОСИМОВ.

●

Бўстонлиқ районидаги Қўшқўрғон қишлоқ Советига қарашли кутубхона адабиётларга жуда бой. Маърифат ўчоғига республикада хизмат кўрсатган маданият ходими С. Султонов мудирлик қилиб келмоқда.

Кутубхонада ҳозир бир нечта адабиётлар бурчаклари мавжуд. СССР ташкил топган куннинг 50 йиллиги муносабати билан ҳам алоҳида кўргазма ташкил этилди.

У. НИЁЗОВ.

ОРОМБУЗАР КЎПРИК

Яқинда оилавий бир маросим боиси билан Абдушукур деган ошнамнинг уйида тунашга тўғри келди. Бошимни ёстиққа қўйиб эндигина кўзим илинган экан, қандайдир гумбурлаган овоз чўчитиб юборди. Шу куни гумбур-гумбурдан чўчиб, ирғиб тушавериб то соат иккигача ухлолмадим. Ниҳоят уйқу элитиб кетган экан, бир маҳал узоқдан гувиллаб келаётган машинанинг овози қулоғимга чалинди. У ўртоғимнинг уйига яқин келганда бир нимани шундай гумбурлатиб юбордики, ҳоҳ ишонинг—ҳоҳ ишонманг атрофдаги хонадонларнинг сигир-бузоқлари ҳам маъраб юборди. Итлар ув тортди. унинг гумбури етти маҳаллага етган эди. Зарби эса 5—6 балл куч билан ерни титратиб юборди.

Эрта тонггача уйқу бўлмади ҳисоб. Ўрнимдан туриб ҳовлига чиқдим. Ланжман, бошим ғувиллайди, ҳовлида жувозқашнинг отидек айланар эдим. Абдушукур уйдан чиқиб:

— Қалай яхши ухладингми? — деб сўради.

—Бир амаллаб тонг оттирдим, — дедим киноя билан. Кейин сўрадим, — оғайни ҳар машина ўтганда нимадир гумбурлаб ерни ларзага келтиради, нима у?

— Э. дўстим, кечирасан. — деди Абдушукур,— қулоғингга пахта тиқиб ёт, дейиш эсимдан чиқибди-да. Мана шу Ранний кўчасини Кайковуз суви кесиб ўтади, — тушунтира бошлади у, — шу ерда антиқа кўприк бор. Уни бундан уч йил муқаддам қуриб кетишган. Шундан бери уйқумизда ҳаловат йўқ. Баъзан бешикдаги болаларимиз ҳам чириллаб қолади. Шунинг учун унга оромбузар кўприк деб ном қўйганмиз.

— Бу қанақа кўприк экан, ажабланиб сўрадим, ўртоғимнинг гапини бўлиб.

— Анҳорнинг устига темир ходачалар ташланиб, унинг устига узунасига темир-бетон плиталар ташланган. Бу плиталар бир-бирига уланмаган, темир ходаларга пайванд қилинмаган. Хуллас, ана шунақа омонат қурилган. Натижада ҳар гал машина ўтганда кўприк устидаги темир-бетон плиталар ярим метр чамаси кўтарилиб тушади...

— Бу аҳвол қачонгача давом этади, — ажабланиб сўрадим.

Абдушукур бепарво жавоб берди:

— Шаҳар кўприклар қурилиш тресті ходимларидан бирор киши шу кўприк атрофида яшовчи ўнлаб хонадонларнинг бирортасининг уйига келиб тунар, ахир.

— Сабр-тоқатингизга балли, ҳаммангизни, — деб эсноқ ва мудроқ босган ҳолда ишга кетдим, Эртага холис хизмат қилиш ниятида трестга бориб албатта айтаман.

«ЧАҚМОҚ»

ҚАСАМ ИЧДИМ

(АЛКАГОЛНИНГ ТАВБАСИ).

Аввалига кам-кам ичдим,
Сўнг нақ оби зам-зам ичдим,
Тонгда турсам таъбим ланжу
Ғовлади бўш каллам, ичдим.
Меҳнатга ғирт ғирром бўлиб,
Топиб уч-тўрт ошнам, ичдим.
Яхши ҳамки хотин ишлар,
Бўлиб беш ой қарам, ичдим.
Уйдан-жойдан кетди путур,
Сотиб чойнак, косам ичдим.
Хайфсанлар қилиб эълон,
Бўл дедилар одам, ичдим.
Отдан тушдим, эгардан йўқ,
Қуруқ, тирриқ, тан-тан ичдим.
Ҳазар айлар ҳатто чиён,
Чақмас, заҳар танам, ичдим.
Койиди хўп, сўзлаб кўрди,
Тоғам, аммам, холам, ичдим.
Кўз қизарган, қовоқ солқи,
Бурним бўлиб шолғом ичдим.
Ўн олти йил ичдим қониб,
Тун ҳам ичдим, тонг ҳам ичдим.
Чиқмади шох бошдан, дўстлар,
Маъзур тутинг, қасам ичдим.
Энди ичсам одам деманг,
Бу қасамни маҳкам ичдим.

М. ҚУШОҚОВ.

ҚИБРАЙДАГИ ҲАНГОМА

Ўтган куни йўлимиз Қибрай автостанциясига тушиб қолди. Станцияда тумонат одам, камида юз чоғли йўловчи боров! Бирор автобус станцияга келиб қолгудек бўлса, одамлар «гурр» этиб ёпирилишади, чаққонроғи бир амаллаб илиниб олади, сал лапашангроқ йўловчи хомтама бўлмасин, чиқиб бўлибди автобусга. Йўловчилардан бири Юсуф Усмоновнинг ҳузурига кириб боради. У шикоят қилиш учун оғзини жуфтлашга улгурмасданоқ, станция директорининг ўзи нолий бошлади:

— Станцияда тўхтаб ўтадиган маршрутларга 69 машина чиқиши керак. Мана бугун, яъни 19 июнь куни 38 та машина йўлга чиқарилди. Қандоқ қилай, акажон?

Шу пайт йўловчилардан ядро физикаси институтининг ходими Ринат Кеняков бошлиқ хонасига кириб келади:

— Бу қандай гап? 40 минутдан буён автобус келмайди. Ишдан кечга қолаяпман, бу аҳволда кечгача автобус кутадиганга ўхшайман...

Юсуф Усмонов икки қўлини кўксига қўйиб узр сўради:

— Укажон, кечирасиз, қўлимдан ҳеч нарса келмайди. Бир неча бор таксомотор парки директори ўртоқ Дмитрий Лазаровичга Воронинга мурожат қилганман, лекин пинагини ҳам бузмаяпти. Энди ўзларингиз бориб шикоят қилинглар.

Аламзада йўловчилар Усмоновнинг куйиб-пишиб, нолиб-ачиниб қилган марузасини тинглаб, бўшашиб ҳузуридан чиқишади.

Оржоникидзе райони Қибрай посёлкасидаги автостанция директорининг сўзларини эшитдик. Хўш, бунга ўртоқ Д. Л. Воронин нима деркинлар?

Р. АСИЛБОЕВА,
Н АБДУРАСУЛОВ.

ҚУВУРДАН ЧИҚҚАН НИДО

Ер остидан кимнингдир «Тортиб олинглар!» деган овози эшитилади. «Кўкча» кинотеатридан чиқиб келаётган йигитлар бу ваҳимали овозни эшитиб тўхташади. Улар овознинг қаердан келаётганини билмай бир зум ҳанг-манг бўлиб қолишади. «Вой белим, бошим!..» деб инграрди кимдир. Йигитлар ҳар томонга югуриб кетишди. Кўп ўтмай улардан бири:

— Буёққа келинглар! — деб бақиради...

Йигитлар водопровод қудуғидан эллик ёшлар чамасидаги бир кишини чиқариб олишди. Ҳайриятки, унинг боши ғувдек шишган, бели лат еган бўлса ҳам жони омон қолибди. Аҳмад ака Султонов бир қўли билан бошини, иккинчиси билан белини ушлаган ҳолда вой-войлар эди.

— Амаки, ўлмаганингизга шукур қилинг— деди йигитларнинг бири чуқурлиги 3—4 метр, эни 1 метр келадиган қудуққа қараб.

— Оқлон маҳалласидаги Октябрь район ошхоналар трестига қарашли 30-ошхона ва чойхона жойлашган хиёбонда учта водопровод қудуғи бўлиб, унинг оғзи доимо очиқ Бунга на водопровод тузатувчилари, на маҳалла активлари ва на ошхона директори аҳамият беради. Ваҳоланки, ҳар қандай хушёр одам ҳам бу қудуқларга тушиб кетиши мумкин.

Афсуски, водопровод қувурларининг оғзини очиқ қолдириб, кетиш ҳоллари биргина бу ерда учрамайди. Шаҳримизнинг Қорақамиш, Октябрь массивларида, Комсомол майдонида ва бошқа кўчаларда ҳам учратиш мумкин. Шунинг натижасида бир қанча кўнгилсиз ҳоллар содир бўлганлиги албатта, шаҳар «Водоканал» трестидаги ўртоқларга маълум, хўш улар қачонгача бу муҳим масалага панжа орасидан қараб келишар экан?

М. ИБОДОВ.

●

СУРАТДА: Бўзсув каналида сайр.

А. АБАЛЯН фотоси.

●

Редактор ўринбосари Р. УМАРОВ.

Реклама ва эълонлар

ТВ

БИРИНЧИ ПРОГРАММА
ТОШКЕНТ КУРСАТАДИ

11.00 — Кўрсатувлар программаси.

Ўзбек тилида: 11.05 — Болалар учун концерт, 11.35 — «Ўн икки ой» (бадиий фильм, рус тилида).

12.30 дан —Москва кўрсатади.

ТОШКЕНТ КУРСАТАДИ

17.55— Кўрсатувлар программаси.

Рус тилида: 18.00 — Болалар учун кинофильм, 18.25 — «Ёрқин дўстлик саҳифалари» (кинокўрсатув), 19.35 —«Ахборот» информацион программаси, 19.50— Рангли телевидение. «Деярли ёмон эмас» (телевизион бадиий фильм).

Ўзбек тилида: 20.20 — «Ахборот» информацион программаси, 20.45 — Алишер Навоий номидаги Ўзбек Давлат Академик опера ва балет Катта театри ёш ижрочиларининг концерти, 21.25 — Қишлоқ хўжалиги билимлари телевизион халқ университети. 22.30 — «Қора консулнинг ҳалокати» (бадиий фильм, ўзбек тилида), 00.05 — «Шам шуъласида» (фильм—концерт).

ИККИНЧИ ПРОГРАММА
ТОШКЕНТ КУРСАТАДИ

18.05 дан— Москва кўрсатади.

Рус тилида: 22.00 — Врач маслаҳати, 22.15 — «Ўқишга марҳамат» (реклама).

22,30 Москва кўрсатади.

УЧИНЧИ ПРОГРАММА
ТОШКЕНТ КУРСАТАДИ

20.00 — «Йўлнинг бошланишида» (ҳужжатли фильм, ўзбек тилида).

Рус тилида: 20.55 — «Қўшиқ чорлайди бизни (фильм-концерт). 21.20 — «Мамлюк» (бадиий фильм).

КИНО

ҚИШКИ БИНОДА

Музика садолари —«ЎЗБЕКИСТОН», «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ», «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун).

Рам ва Шам — НАВОИЙ номли, ҲАМЗА номли (кундуз ва кечқурун).

Уз ҳақингда сўзла — «СПУТНИК», «ДРУЖБА» (тоқ соатларда), «ВОСТОК» (кундуз ва кечқурун), «ЧАЙКА» (кундуз соат 12,4 ва кеч 8 да).

Федра—«ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун).

Кулгили қиз — САНЪАТ САРОЙИ (кундуз ва кечқурун).

Тоот оиласи (кундуз соат 5.30, кеч 7.30 ва 9.30 минутларда).

Омадли жентельменлар — (кундуз соат 11.40, 1.30 ва 3.30 минутларда): —«МОСКВА».

Рус даласи — «ЧАЙКА» (кундуз соат 2, кеч 6 ва 9.45 минутда).

Ёзги бинода

Музика садолари — «ФЕСТИВАЛЬ».

Уз ҳақингда сўзла — «ХИВА».

«УЗБЕККОНЦЕРТ»
СВЕРДЛОВ НОМЛИ КОНЦЕРТ ЗАЛИДА
6,7 ИЮЛЬ КЕЧ СОАТ 8 ДА
СССРНИНГ 50 ЙИЛЛИГИГА БАҒИШЛАНГАН
САНЪАТ БАЙРАМИНИНГ
ЯКУНЛОВЧИ КАТТА КОНЦЕРТИ
ҚАТНАШАДИЛАР:

Узбекистон ССРда хизмат кўрсатган артистлар: ТАВАККАЛ ҚОДИРОВ, ТАМАРА ЮНУСОВА, ЎРИНБОЙ НУРАЛИЕВ, ҚУВОНДИҚ ИСКАНДАРОВ, ДИЛБАР АБДУЛЛАЕВА ВА ЖУМАНАЗАР БЕКЖОНОВ:

Солистлар: Фахриддин УМАРОВ, Шерали ЖЎРАЕВ, Дадахон ҲАСАНОВ, Гулшод ОТАБОЕВА, Дилором ҚАЮМОВА:

ИЖРОҚУМБУВА АМИНОВ РАҲБАРЛИГИДАГИ
АСКИЯ ВА СЎЗ УСТАЛАРИ

«ШОДЛИК» АШУЛА ВА РАҚС АНСАМБЛИ

Программани —ҒУЛОМ ТОЖИ-АЪЛОЕВ ВА ЗАЙНОБИДДИН ЮСУПОВЛАР олиб борадилар.

Билетлар сотилмоқда.

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» («ТАШКЕНТСКАЯ ПРАВДА») —орган Ташкентского обкома КП Узбекистана, областного Совета депутатов трудящихся.

Бизнинг АДРЕС: Тошкент, «Правда Востока» кўчаси, 26 уй.

РЕДАКЦИЯ ТЕЛЕФОНЛАРИ: Редактор— В36495. Редактор ўринбосарлари— В35885, В37916. Масъул секретарь—В34808. Пропаганда, адабиёт ва санъат бўлимлари—В31936. Саноат, транспорт ва қурилиш бўлими—В33786 Партия турмуши, Ахборот ва спорт бўлимлари—В35811. Қишлоқ хўжалиги, фан, мактаб ва олий ўқув юртлари бўлимлари—В39050, Совет қурилиши, маиший хизмат ва шаҳар хўжалиги бўлими—В37045, хатлар ва оммавий ишлар бўлими—В34045. Эълонлар бўлими — В38142. Коммутатор — В30249 дан В30259 гача.

Узбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг босмахонаси. Тошкент шаҳри.

Р—04293 ИНДЕКС 64697. Б. 1785.